

REPUBLIKEN KUBAS GRUNDLAG

av år 2019

i översättning av Svensk-Kubanska Föreningen

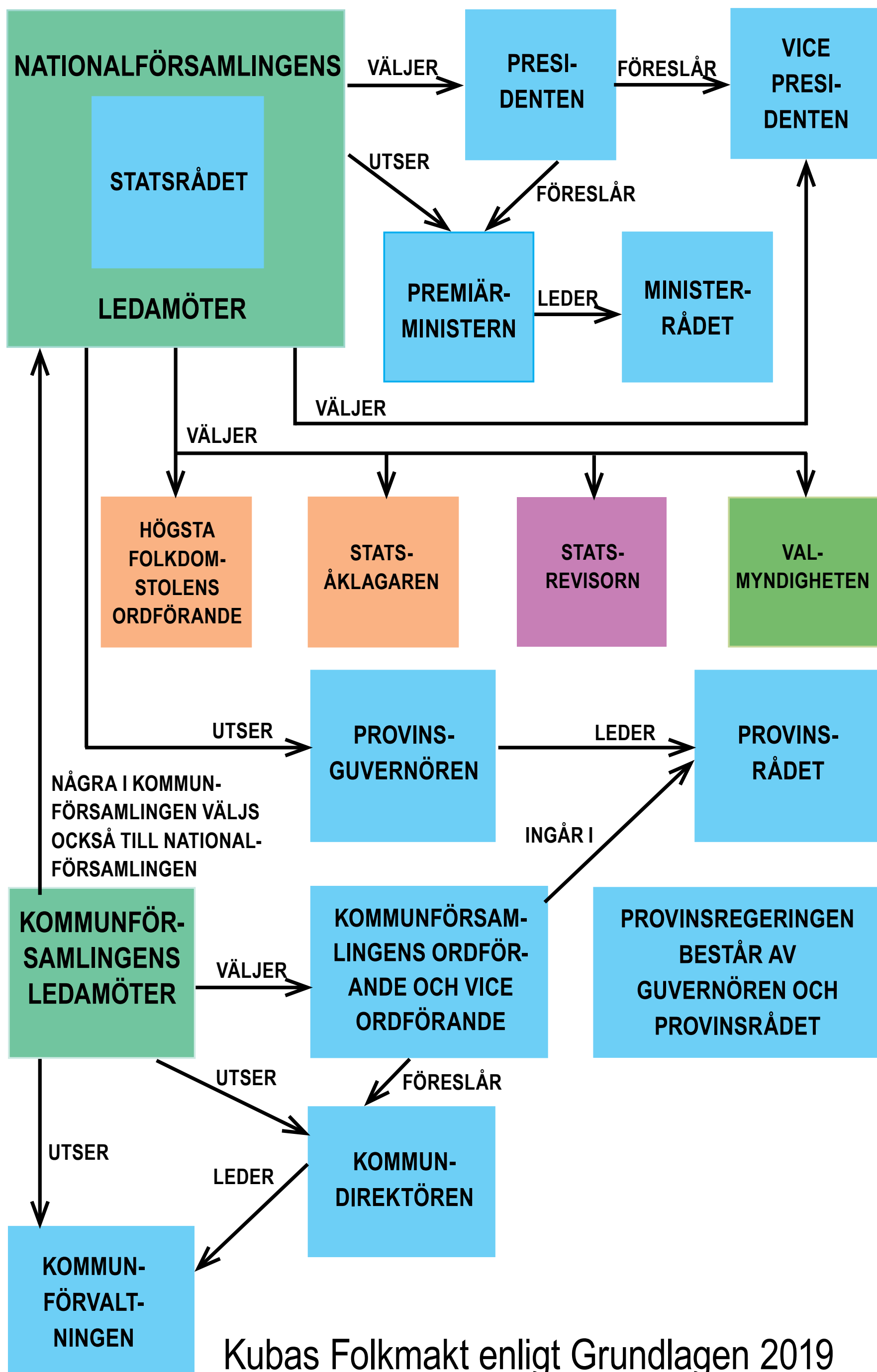
SVENSK-KUBANSKA FÖRENINGEN
Solidaritetshuset, Tegelviksgatan 40, 116 41 Stockholm
Tel: 08 –31 95 30. e-post: info@svensk-kubanska.se
www.svensk-kubanska.se

Svensk-Kubanska Föreningen bildades den 24 november 1966 och är en partipolitiskt obunden förening. Föreningen arbetar för att stödja den socialistiska revolutionen på Kuba och de latinamerikanska folkens kamp mot imperialismen. Föreningen är en del i den anti-imperialistiska kampen i Sverige. Föreningen arbetar för utvecklingen av de vänskapliga, politiska, kulturella, idrottsliga och ekonomiska kontakterna mellan Sverige och Kuba. Alla som vill visa solidaritet med Kuba är välkomna som medlemmar.

Detta är en digital version av den bok
som trycktes 2020 (Myran Grafiska, Varbeg)
och som har ISBN 978-91-85710-30-0.
Den tryckta boken kan inhandlas från
Svensk-Kubanska Föreningen,
se www.svensk-kubanska.se / Butik
e-post: info@svensk-kubanska.se

Fotografier: Jan Strömdahl, sid 48. Martin Österlin, sid 27, 34, 46 nedre delen, 56, 115 och 120. Övriga fotografier är från kubanska källor.

Svensk-Kubanska Föreningen har även gett ut tidigare versioner av det revolutionära Kubas grundlag i svensk översättning.

Kubas Folkmakt enligt Grundlagen 2019

INNEHÅLL

RESULTADOS DEL REFERENDO CONSTITUCIONAL

No 9.0%
Nulas 1.6%
En blanco 2.5%
Sí 86.8%

* % en relación con los que votaron

Sí No Nulas En blanco

Sí 6 816 169
No 706 400
Blanco 198 674
Nulas 127 100

Votaron 7 848 343
Válidas 7 522 569

CUBADEBATE

Den 24 maj 2019 gick kubanerna till folkomröstning om ett nytt grundlagsförslag. 7,85 miljoner kubaner röstade.

RESULTAT:	Ja-röster:	6 816 169 eller	86,8 %
	Nej-röster:	706 400 eller	9,0 %
	Blankröster:	198 674 eller	2,5 %
	Ogiltiga röster:	127 100 eller	1,6 %

Inledning
av Svensk-Kubanska Föreningen

Ett enat folk

Den 24 februari 2019 gick kubanerna till folkomröstning om ett nytt grundlagsförslag. Med ett valdeltagande på 84 procent röstade 87 procent ja. Vad är orsaken till denna uppslutning bakom förslaget?

Förklaringen ligger i att innan Kubas Nationalförsamling beslutar om ett nytt lagförslag har det genomförts en process där folket engageras i djupgående diskussioner om syftet med och innehållet i den föreslagna lagen. Det kan bli tusentals möten och mängder med ändringsförslag som beaktas innan ett färdigt lagförslag är klart.

Varför behövdes en omarbetning av grundlagen? Kubanerna hade ju redan en grundlag som tagits fram på samma sätt med omfattande rådslag över hela landet år 1976, och sedan uppdaterats efter folkomröstningar under åren 1978, 1992 och 2002.

Svaret är att utvecklingen av det kubanska samhället har genomgått flera förändringar, och detta behövde komma till uttryck i lagtexten. Det har varit förändringar i den statliga förvaltningen, där en decentraliseringsprocess och effektivisering satts igång. Antalet statligt anställda har minskats och samhället har förändrats mot en större andel kooperativa företag och egenföretagare. Utländska investerare har uppmuntrats för att tillgodose specifika utvecklingsbehov. Politiken har dock hela tiden varit att de grundläggande produktionsmedlen och infrastrukturen ska vara

i samhällets ägo. Hälsovården och utbildningen är statens ansvar, liksom många verksamheter för kultur och rekreation. Småföretag med begränsat antal anställda och med sådan verksamhet som inte är av avgörande betydelse för samhället kan vara privat ägda, idag 13 procent av landets arbetsstyrka.

Hur har det socialistiska Kuba arbetat med att bestämma vilka förändringar av dessa slag som behövs? Hur har folket varit involverat i diskussionerna och besluten?

Diskussioner under många år

Inget samhälle är problemfritt, inte heller Kuba. Effektivisering i samhället var under debatt i rådslag med hela folket 2007 och 2009. Kubas kommunistiska parti sammanfattade resultaten i 291 förslag till riktlinjer, rörande all verksamhet i det kubanska samhället. Riktlinjerna spreds brett och diskuterades inom folkrörelserna på arbetsplatser och i bostadsområden 2010-2011. 780 000 ändringsförslag kom in som resulterade i att 68 procent av punkterna modifierades. De behandlades av såväl Kubas kommunistiska parti som Nationalförsamlingen. Arbetet inleddes att förverkliga förslagen ute i samhället.

Lagstiftningen måste anpassas till de förändringar som många av riktlinjerna innebar. Även grundlagen berördes. En speciell arbetsgrupp hade arbetat med grundlagen sedan 2013. Nationalförsamlingen tillsatte en grundlagskommission i vilken ingick företrädare för alla folkrörelser; fackföreningsrörelsen, kvinnoförbundet, småbondeförbundet, kommittéerna för revolutionens försvar, studenternas organisationer m.fl. Med stöd av arbetet gjort av den speciella arbetsgruppen la kommissionen fram sitt förslag till ny grundlag till Nationalförsamlingen i juli 2018. Nationalförsamlingen spred förslaget för diskussion på gräsrotsnivå i hela landet. Förslaget stöttes och blöttes i rådslag över hela Kuba. Mer än 8 miljoner av medborgarna involverades i över 110 000 rådslag på arbetsplatser, i skolor, i stadsdelarna och i samhällen på landsbygden. En stor mängd förslag till förändringar fördes fram. En mycket omarbetad lagtext gick ut på nytt, och

diskussionerna fortsatte. Också kubaner bosatta utomlands engagerades i debatten, vilket vi fick se på nära håll i Svensk-Kubanska Föreningen. Över 740 000 förslag till förändringar fördes fram. Justeringar gjordes i 60 procent av texten.

Strävan efter konsensus i viktiga beslut på alla nivåer är kännetecknande för det kubanska socialistiska samhället. Därför var utgången av folkomröstningen om grundlagen inte någon överraskning.

Kubas grundlag har formats av det kubanska folket. Språket är folkets och det är lätt att hitta i texten. En grundlag behöver vara hållbar under längre tid. Övrig lagstiftning kan tala om i detalj hur syftet i en grundlagsparagraf konkret ska uppnås. Exempelvis när det gäller privat egendom: ”§30 – Staten garanterar i ökande utsträckning en rättvis omfördelning av välstånd och rikedom i enlighet med socialistiska värderingar om jämlikhet och social rättvisa. Lagen föreskriver det regelverk som garanterar en effektiv tillämpning av lagen.” Dvs det är tillkommande lagar som preciserar detaljerna.

Kommunistpartiets roll

Det slås fast i grundlagen att Kubas revolution ska föras vidare, att det är socialismen som är Kubas ledstjärna och att landet aldrig kommer att återgå till kapitalismen. Likaså framhålls internationalismen och solidariteten med världens folk, särskilt med folken i Latinamerika. I Kuba är det hela folket som har makten. Kuba är en demokrati i ordets verkliga mening.

Kubas grundlag fastslår också kommunistpartiets ledande ideologiska roll i samhällsutvecklingen. Det var genom partiets och Raúl Castros initiativ som omfattande diskussioner tog ny fart vid tiotalets början och som ledde till decentralisering av statsapparaten och utvecklingen av den privata sektorn inom småföretagsamhet och jordbruk. Partiet var ledande i processen. Hela folket engagerades i diskussionerna. I detta ligger också en förklaring till den starka konsensus som sedan manifesterade sig vid folkomröstningen. Vi behöver här dock för

våra läsare i Sverige betona att kommunistpartiet inte har någon roll när det kubanska folket går till val av sina representanter i folkförsamlingarna. Inga partier får delta i valen, det är enbart personval som gäller.

Kubas Folkmakt

Den folkliga demokratin – Folkmakten – har utvecklats ur den folkmakt som de kämpande tog sig i befrielsekriget mot diktatorn Batista. Det är en klar linje därifrån till den institutionaliserade Folkmakten. Folkmakten i Kuba var först representerad som valda församlingar på nationell, provins- och kommunal nivå. I den nya grundlagen leds en provins inte som tidigare av en folkvald provinsförsamling utan av en regering med en provinsguvernör och ett provinsråd. Guvernören väljs – på förslag av landets president – av ledamöterna i kommunförsamlingarna i provinsen. I provinsrådet ingår utöver guvernören och dennes vice guvernör också ordförandena och viceordförandena i kommunförsamlingarna samt kommundirektörerna. Guvernören och provinsrådet är en länk mellan staten och kommunerna, vilka ges mer självständighet, mer utrymme för lokala initiativ och ökade befogenheter jämfört med tidigare.

Folkförsamlingarna på nationell och kommunal nivå utses av röstberättigade kubaner vart femte år genom fria, jämlika, direkta och hemliga personval. Rösträttsåldern är som tidigare 16 år.

Kubas regering, ministerrådet, leds nu av en premiärminister. Den 21 december 2019 utnämnde Nationalförsamlingen Manuel Marrero Cruz till Kubas premiärminister, på förslag från Kubas president Miguel Díaz-Canel Bermúdez.

Presidentens mandat begränsas till två på varandra följande 5-årsperioder. Presidenten måste vara yngre än 60 år när hon/han väljs av Folkmaktens Nationalförsamling.

Vid sidan av statens ägande, kooperativt ägande, organisationers och institutioners ägande erkänns också privat ägande, såsom småföretag inom olika branscher. Sedan småbönder tillde-

lades jord omedelbart efter revolutionen 1959 har det funnits privat ägande i det revolutionära Kuba. En tredjedel av jordbruket bedrivs i statlig regi, de övriga två tredjedelarna drivs i andra former, privata och kooperativa av olika slag. Statens egendom är hela folkets – såsom skogar, vatten, stränder, infrastruktur, massmedia, utbildningsinstitutioner, sjukhus, viktiga industrier osv. – och får inte överföras till privatpersoner.

Mänskliga rättigheter

Den nya grundlagen är utförligare när det gäller medborgarnas rättigheter och skyldigheter. Den fastställer att jämställdhet gäller och fördömer all diskriminering på grund av kön, sexuell orientering, funktionsnedsättning eller annan diskriminering som skadar mänsklig värdighet. Grundlagen hade tidigare en text som definierade äktenskapet som den frivilliga föreningen mellan en man och en kvinna. Denna text är nu ersatt med att äktenskapet är en av olika former att frivilligt och i samtycke bilda en familj. Utöver äktenskapet erkänns också det stabila parförhållandet. Stora diskussioner pågick på Kuba om lagtexten skulle erkänna enkönade äktenskap. Detta har inte skrivits in i grundlagen. Men frågan är inte avförd från dagordningen. Förberedelserna för att uppdatera Kubas familjelag från 1975 startade redan direkt efter att den nya grundlagen antogs i mars 2019.

Vi bestämmer i vårt eget land!

Kubanerna gjorde revolution 1959 efter två år av väpnad kamp och sekler av kamp mot förtryck. USA:s starke man Fulgencio Batista hade genom sin statskupp 1952 satt den grundlag som tillkom 1940 ur spel. Den unge juristen Fidel Castro och många andra kubaner som bekämpade orättvisorna och korruptionen protesterade. Det var fredliga demonstrationer, petitioner till Högsta Domstolen och aktioner bland befolkningen för att blottlägga de styrandes maktmissbruk. Protesterna bemöttes med våld, och de styrande hölls under armarna av det mäktiga USA som ville ha

status quo och fortsätta exploatera Kuba och dess folk. Väpnad kamp blev nödvändig.

Revolutionärerna vann segern den första januari 1959 och Batista flydde landet. Ett nytt samhälle började byggas och detta motarbetades från allra första början av USA, och så sker fortfarande än idag utan att någon snar lindring kan skönjas. USA:s blockad mot Kuba har istället stärkts år från år. Nuvarande president, Donald Trump, fullföljer hetsen mot Kuba och driver blockaden till sin spets. Blockaden hindrar viktig varuimport, även import av mediciner och medicinsk utrustning. För att klara den nödvändiga importen belastas Kuba av kraftigt ökade inköpskostnader när man lyckas kringgå blockaden.

Mitt i allt detta har kubanerna samlats bakom sin nya grundlag och säger därmed till USA: Vi ger oss inte! Vi vet att vårt land har rätten på sin sida, vi bestämmer själva här. Det är principerna fastställda i vår grundlag som gäller här och som står för vår trygghet och vår framtid. Vi vet att vi måste vara starka inför de hot och de aggressioner som USA:s regering utsätter oss för. Vi kubaner är fast beslutna att föra revolutionen vidare!

Svensk-Kubanska Föreningen i augusti 2020

Proyecto de Constitución
de la República de Cuba

Constitución
de la República de Cuba

”Revolution är att förstå det historiska ögonblicket; det är att förändra allt som behöver förändras; det är fullständig jämlikhet och frihet. Det är att bli behandlad och behandla andra som människor. Det är att frigöra oss själva och av egen kraft; det är att utmana mäktiga krafter både inom och utanför den sociala och nationella sfären; det är att till varje pris försvara det man tror på; det är ödmjukhet, osjälviskhet, altruism, solidaritet och hjältemod; det är att kämpa med djärvhet, intelligens och realism; det är att aldrig ljuga eller kränka etiska principer; det är djup övertygelse om att det inte finns någon kraft i världen som kan krossa sanningens och idéernas kraft. Revolution är enhet, det är självständighet, det är att kämpa för våra drömmar om rättvisa för Kuba och för världen, som är basen för vår patriotism, vår socialism och vår internationalism.”

Fidel Castro, Första Maj 2000

REPUBLIKEN KUBAS GRUNDLAG

FÖRORD

Vi, Kubas folk

inspirerade av hjältemodet och patriotismen hos de som kämpade för ett fritt, oberoende, suveränt och demokratiskt fosterland, med social rättvisa och solidaritet, format av våra föregångares uppoffringar;

av urinvånarna som motsatte sig underkastelse;

av slavarna som gjorde uppror mot sina herrar;

av de som väckte det nationella medvetandet och kubanernas längtan efter fosterland och frihet;

av de patrioter som 1868 inledde krigen för oberoende mot den spanska kolonialismen, och de som i den slutliga insatsen 1895 berövades segern genom USA-imperialismens militära intervention och ockupation 1898;

av de som i mer än femtio år kämpade mot det imperialistiska herraväldet, den politiska korruptionen, avsaknaden av folkliga rättigheter och friheter, arbetslösheten och den utsugning och andra missförhållanden som kapitalisterna och jordägarna tvingat på dem;

av de som byggde upp, deltog i och utvecklade de första arbetar-, bonde- och studentorganisationerna, spred de socialistiska

idéerna och grundade de första revolutionära marxistiska och leninistiska rörelserna;

av deltagarna i förtruppen för den generation som föddes hundra år efter Martí och som, inspirerade av hans lära, ledde oss fram till folkets revolutionära seger i januari 1959;

av de som med livet som insats försvarade Revolutionen och bidrog till att slutligen befästa den;

av de som i stor omfattning genomfört hjältemodiga internationella uppdrag;

av vårt folks storslagna motståndskraft och enhet;

Vägledda

av de mest avancerade revolutionära, anti-imperialistiska och marxistiska kubanska, latinamerikanska och universella idéerna, särskilt av Martís och Fidels tänkande och förebilder och Marx, Engels och Lenins idéer om social frigörelse;

Med stöd

i den proletära internationalismen, i den broderliga vänskapen, hjälpen, samarbetet, och solidariteten från världens folk, särskilt folken i Latinamerika och Karibien;

Fast beslutna

att föra vidare revolutionen från Moncada, Granma, Sierra Maestra, den underjordiska kampen och Girón som, stödd på enheten mellan de viktigaste revolutionära krafterna och folket, erövrade det fullständiga nationella oberoendet, upprättade den revolutionära makten, genomförde de demokratiska omvandlingarna och inledde det socialistiska bygget;

Övertygade

om att Kuba aldrig ska återgå till kapitalismen – ett system byggt på utsugning av människan – och att det endast är under socialismen och kommunismen som människan kan uppnå sin fulla värdighet;

Medvetna

om att den nationella enheten och Kubas Kommunistiska Partis ledarskap - ett parti sprunget ur viljan till enhet i de organisationer som på ett avgörande sätt bidrog till Revolutionens seger, och som legitimerats av folket - är grundpelare och garanter för vår politiska, ekonomiska och sociala ordning;

Identifierade

med principerna i begreppet Revolution, så som de uttrycktes av Överbefälhavare Fidel Castro Ruz den Första Maj 2000 *****;

Förklarar vi

vår vilja att Republikens Grundlag inleds och präglas av José Martís djupa längtan, som till slut förverkligats:

"Jag önskar att vår Republiks Grundlag ska vara kubanernas hyllning till människans fulla värdighet";

Antar vi

genom vår fria och hemliga röst i en folkomröstning, 150 år efter att den första grundlagen antogs av frihetskämparna i Guáimaro den 10 april 1869, följande:

***** *Se citat från Fidel Castros tal, sid 14.*

GRUNDLAG

Avdelning 1
POLITISKA GRUNDVALAR

Kapitel 1 Grundprinciper

1 §

Kuba är en demokratisk, oberoende och suverän socialistisk rättsstat med social rättvisa, organiserad av alla och för allas väl som en enhetlig och odelbar republik. Den är grundad på sina medborgares arbete, värdighet, humanism och etik för såväl individens som kollektivets frihet, jämlikhet, solidaritet och individuellt och kollektivt välbefinnande och välstånd.

2 §

Den kubanska Statens namn är Republiken Kuba, dess officiella språk är spanska och dess huvudstad är Havanna.

De nationella symbolerna är den enstjärniga fanan, Bayamohymnen och skölden med kungspalmen. Lagen definierar symbolernas utmärkande egenskaper, deras användning och deras bevarande.

3 §

I Republiken Kuba ligger suveräniteten oåterkalleligen hos folket, och från folket utgår all makt i Staten. Folket utövar denna makt direkt eller via Folkmaktens församlingar och andra statliga organ som utgår från dessa, på det sätt och enligt de regler som fastställs i Grundlagen och lagarna.

4 §

Att försvara det socialistiska fosterlandet är varje kubans främsta hederssak och plikt.

Landsförräderi är det allvarligaste av alla brott, och den som begår detta brott ska straffas med de hårdaste påföljder.

Det socialistiska system som fastställs i denna Grundlag är oåterkalleligt.

Medborgarna har rätt att kämpa med alla medel, inklusive den väpnade kampen, när det inte finns några andra möjligheter, mot var och en som försöker störta den politiska, sociala och ekonomiska ordning som denna Grundlag fastställer.

5 §

Kubas Kommunistiska Parti är samhällets och Statens högsta politiska ledning. Väglett av Martís, Fidels, Marx och Lenins idéer utgör partiet den kubanska nationens organiserade förtrupp. Partiet stöder sig på sina demokratiska principer och obrutna kontakt med folket och är samhällets och Statens högsta ledande politiska kraft.

Partiet organiserar och vägleder kubanernas gemensamma strävan att bygga socialismen och gå vidare mot det kommunistiska samhället. Partiet arbetar för att bevara och stärka deras patriotiska enhet och för att utveckla etiska, moraliska och medborgerliga värderingar.

6 §

Ungkommunistförbundet är den kubanska ungdomens organiserade förtrupp, och har Statens erkännande och stöd. Förbundet deltar i att fostra den yngre generationen i vårt samhälles revolutionära principer och etik, och arbetar för dess deltagande i bygget av socialismen.

7 §

Grundlagen är Statens högsta lag. Alla är skyldiga att följa den. De statliga organens bestämmelser och åtgärder, deras chefer, tjänstemän och anställda, liksom organisationer och olika enheter samt individer ska agera i enlighet med vad som föreskrivs i Grundlagen.

8 §

Bestämmelserna i gällande internationella avtal som undertecknats av Republiken Kuba utgör en del av landets lag, eller införlivas i denna i förekommande fall. Republiken Kubas Grundlag står över dessa internationella avtal.

9 §

Alla är skyldiga att strikt följa den socialistiska lagen. Statens organ, deras chefer, tjänstemän och anställda verkar inom ramen för sina respektive behörighetsområden och vakar över att den socialistiska lagen respekteras i hela samhällslivet.

10 §

Statens organ, deras chefer, tjänstemän och anställda är skyldiga att respektera, tjäna och stå till svars inför folket, och i nära kontakt med folket underkasta sig dess kontroll på det sätt som Grundlagen och lagarna fastställer.

11 §

Staten utövar sin suveränitet och jurisdiktion:

11 a) över hela det nationella territoriet, som består av ön Kuba, Ungdomsön och övriga angränsande öar, vattendragen och territorialvattnet i den utsträckning som lagen fastställer, samt luftrummet och radiofrekvenserna över territoriet;

11 b) över landets miljö och naturtillgångar;

11 c) över levande och döda naturtillgångar i havet, på och under havsbottnen i de vatten som utgör Republikens exklusiva ekonomiska zon, i den utsträckning som fastställs i lag och i enlighet med internationell rätt; och

11 d) över kontinentalsockeln i den utsträckning som fastställs i lag och i enlighet med internationell rätt.

På samma sätt tillämpas lagen i angränsande områden i enlighet med internationell rätt.

12 §

Republiken Kuba förkastar och betraktar som olagliga och obefintliga de avtal, koncessioner och pakter som överenskommits på ojämlika villkor eller som bortser från eller begränsar Republikens suveränitet och territoriella integritet.

13 §

Staten har som sitt huvudsakliga syfte:

13 a) att leda nationens strävan i det socialistiska bygget och stärka den nationella enheten;

13 b) att upprätthålla och försvara fosterlandets självständighet, integritet och suveränitet;

13 c) att upprätthålla den nationella säkerheten;

13 d) att garantera verklig jämlikhet när det gäller att åtnjuta och utöva de rättigheter och fullgöra de skyldigheter som fastslagits i Grundlagen och lagarna;

13 e) att främja en hållbar utveckling som säkerställer individuellt och kollektivt välstånd, uppnå större jämlikhet och social rättvisa samt bevara och mångfaldiga de framsteg Revolutionen uppnått;

13 f) att garantera människans fullkomliga värdighet och hennes allsidiga utveckling;

13 g) att befästa vårt socialistiska samhälles ideologi och etik;

13 h) att skydda landets natur och nationens historiska och kulturella arv; och

13 i) att säkra landets utveckling inom utbildning, vetenskap, teknik och kultur.

14 §

Staten erkänner och uppmuntrar massorganisationerna och de sociala organisationerna, vilka samlar olika delar av befolkningen, företräder deras intressen och förenar dem i uppgiften att bygga, befästa och försvara det socialistiska samhället.

Lagen fastställer de allmänna principer som utgör grunden för dessa organisationer, och erkänner även andra föreningsformer.

15 §

Staten erkänner, respekterar och garanterar religionsfriheten.

Den kubanska Staten är sekulär. I Republiken Kuba är de religiösa institutionerna och samfunden skilda från Staten och de har alla samma rättigheter och skyldigheter.

De olika trossamfunden och religionerna åtnjuter samma anseende.

”Internationellt samarbete för ömsesidig och jämlik nytta”. Ovan: Kubanska läkare kämpar mot Covid-19 i Italien våren 2020. Nedan t.v: Kubas hjälp till Pakistan vid jordbävningen 2005. Nedan t.h: Kuba sände 256 sjukvårdspersonal att bekämpa Ebola i Västafrika år 2014.

Kapitel 2 Internationella relationer

16 §

Republiken Kuba utgår i sina internationella relationer från sin suveränitet och de anti-imperialistiska och internationalistiska principerna i enlighet med folkets intresse, och följaktligen:

16 a) bekräftar att ekonomiska, diplomatiska eller politiska relationer med en annan stat aldrig kan förhandlas fram under aggression, hot eller tvång;

16 b) fastslår sin strävan efter en värdig fred, som är äkta och gäller alla stater, baserad på respekten för folkens oberoende, suveränitet och rätt till självbestämmande, uttryckt i friheten att välja sitt politiska, ekonomiska, sociala och kulturella system, som grundläggande villkor för att säkra fredlig samexistens mellan nationerna;

16 c) vidhåller sin avsikt att utan restriktioner följa de principer som utgör internationell rätt, i synnerhet jämlikhetsprincipen, principerna om territoriell integritet, staternas självständighet, frånvaro av våld och hot om våld i internationella relationer, internationellt samarbete för ömsesidig och jämlik nytta, fredlig lösning av konflikter grundad på jämställdhet och respekt, samt övriga principer som proklamerats i Förenta Nationernas stadga;

16 d) bekräftar sin vilja till integration och samarbete med länderna i Latinamerika och Karibien;

16 e) arbetar för enheten mellan alla länder i tredje världen och fördömer imperialismen, fascismen, kolonialismen, nykolonialismen och alla andra former av underkastelse, vilka uttryck de än tar sig;

16 f) arbetar för att skydda och bevara miljön, och bemöta klimatförändringar, som utgör ett hot mot mänskligheten, utifrån erkännandet av ett gemensamt men varierande ansvar; för att etablera en rättvis och jämlik internationell ekonomisk ordning, samt för att utrota irrationella produktions- och konsumtionsmönster;

16 g) försvarar och skyddar åtnjutandet av de mänskliga rättigheterna och förkastar varje uttryck av rasism och diskriminering;

16 h) fördömer den direkta eller indirekta inblandningen i staternas interna och externa angelägenheter, vilken stat det än må gälla, och fördömer därigenom väpnat angrepp, alla former av ekonomiskt och politiskt tvång, de unilaterala blockaderna som strider mot internationell rätt eller andra slag av inblandning och hot mot nationernas integritet;

16 i) avvisar kränkningar i alla staters omistliga och suveräna rätt att reglera användningen av och nyttan med telekommunikationerna inom sitt territorium, enligt universell praxis och de internationella avtal som Kuba har undertecknat;

16 j) betraktar aggression och erövringskrig som internationella brott, erkänner legitimiteten i kampen för nationell befrielse och väpnat motstånd mot aggression, och ser det som sin internationalistiska skyldighet att solidarisera sig med den angripna parten och med folken som kämpar för sin befrielse och sitt självbestämmande;

16 k) främjar allmän och fullständig nedrustning och avvisar förekomst, spridning och användning av kärnvapen, massförstörelsevapen och andra vapen med liknande effekt, liksom utveckling och bruk av nya vapen och nya former av krigföring, såsom cyberkrig, som bryter mot internationell rätt;

Enhet, beslutsamhet och seger – Första Maj i Havanna.

16 l) förkastar och fördömer terrorism i alla dess former och uttryck, särskilt statsterrorism;

16 m) bekräftar sitt åtagande att bygga ett integrerande informations- och kunskapssamhälle med fokus på människan och på hållbar utveckling, där alla kan skapa, konsultera, använda och dela information och kunskap för att förbättra sin livskvalitet; försvarar samarbetet mellan alla stater och demokratiseringen av cyberrymden och fördömer användningen av den och av radiofrekvenser-

na för syften som strider mot det ovan nämnda, inklusive omstörtande verksamhet mot och destabilisering av suveräna nationer;

16 n) grundar sina relationer med länder som bygger socialismen på broderlig vänskap, samarbete och ömsesidig hjälp;

16 ñ) upprätthåller och främjar vänskapliga förbindelser med länder som, även om de har ett annat politiskt, socialt och ekonomiskt system, respekterar vår suveränitet, följer normerna för samexistens mellan stater och intar samma inställning gentemot vårt land i enlighet med principerna i internationell rätt; och

16 o) arbetar för multilaterala och multipolära internationella relationer som alternativ till politisk, finansiell och militär dominans och hegemoni eller varje annat uttryck som hotar freden, självständigheten och folkens suveränitet.

17 §

Republiken Kuba kan bevilja asyl, enligt gällande lag, åt dem som förföljs för sina ideal, för sin kamp för nationell befrielse, på grund av progressiv aktivitet, för sin kamp för socialism och fred, för sin kamp och sina krav för demokratiska rättigheter, liksom åt dem som kämpar mot imperialismen, fascismen, kolonialismen, nykolonialismen och alla andra former av dominans, diskriminering och rasism.

Avdelning 2

EKONOMISKA GRUNDVALAR

18 §

I Republiken Kuba råder ett socialistiskt ekonomiskt system baserat på hela folkets ägande av de viktigaste produktionsmedlen som den primära ägandeformen, och på en planerad styrning av ekonomin som beaktar, reglerar och kontrollerar marknaden med hänsyn till samhällets intressen.

19 §

Staten leder, reglerar och kontrollerar den ekonomiska aktiviteten genom att förena nationella, territoriella, kollektiva och individuella intressen till förmån för samhällets bästa.

Den socialistiska planeringen utgör den centrala komponenten i ledningen av den ekonomiska och sociala utvecklingen. Dess väsentliga funktion är att planera och styra den strategiska utvecklingen genom att balansera de tillgängliga resurserna mot behoven.

20 §

Arbetarna är delaktiga i processen att planera, reglera, förvalta och kontrollera ekonomin. Lagen reglerar arbetarkollektivens delaktighet i administration och förvaltning av de statliga företagen och de statligt budgeterade enheterna.*

* *I Kubas statligt budgeterade sektor ingår de organisationer och enheter som betjänar befolkningen gratis eller till låg kostnad inom hälsovård, utbildning, kultur, idrott etc.*

21 §

Staten främjar framsteg inom vetenskap, teknologi och innovation som grundläggande beståndsdelar i den ekonomiska och sociala utvecklingen.

På samma sätt tillämpar Staten metoder för att organisera, finansiera och leda den vetenskapliga forskningen och möjliggör en systematisk och snabb användning av nya vetenskapliga rön i produktionen av varor och tjänster, inom ramen för aktuella regelverk.

22 §

Följande ägandeformer erkänns:

22 a) hela folkets socialistiska ägande – Staten agerar som ägare på uppdrag av folket och till folkets nytta;

22 b) kooperativt ägande – det ägande som grundar sig på delägarnas kollektiva arbete och den kooperativa rörelsens principer omsatta i praktiken;

22 c) politiska, massorganisationers och sociala organisationers ägande – de tillgångar som dessa organisationer använder för att uppnå sina verksamhetsmål;

22 d) privat ägande – det ägande som kubanska eller utländska fysiska eller juridiska personer utövar över vissa bestämda produktionsmedel i en kompletterande roll inom ekonomin;

22 e) blandat ägande – det ägande som uppstår när två eller fler ägandeformer kombineras;

22 f) institutioner och andra föreningars ägande – de tillgångar som dessa institutioner resp. föreningar använder i icke vinstdrivande syften; och

22 g) personligt ägande – de tillgångar som, utan att vara produktionsmedel, bidrar till att tillgodose ägarens materiella och andliga behov.

Samtliga former av ägande över produktionsmedel samverkar på likartade villkor. Staten reglerar och kontrollerar på vilket sätt dessa bidrar till den ekonomiska och sociala utvecklingen.

Hur dessa ägarformer utövas och deras omfattning regleras i lag.

23 §

Följande är hela folkets socialistiska egendom: all mark som inte tillhör individer eller deras kooperativ, underliggande jordlager, mineralfyndigheterna, gruvorna, skogarna, vattentillgångarna, stränderna, transportlederna, och levande såväl som döda naturtillgångar inom Republikens exklusiva ekonomiska zon.

Dessa tillgångar får inte överföras som egendom till fysiska eller juridiska personer och de regleras av principer som gör att de inte kan avyttras, efterskänkas eller utmätas.

Överföring av andra rättigheter som inte innebär överföring av äganderätten till dessa tillgångar måste erhålla förhandsgodkännande från Statsrådet, enligt gällande lag. Likaså förutsätts att syftet med överföringen är landets ekonomiska och sociala utveckling och att den inte inverkar negativt på Statens politiska, ekonomiska eller sociala grundvalar.

24 §

Hela folkets socialistiska egendom innefattar även andra tillgångar, såsom den allmännyttiga infrastrukturen, de viktigaste industrierna och ekonomiska och sociala anläggningar, liksom andra anläggningar av strategisk betydelse för landets ekonomiska och sociala utveckling.

Dessa tillgångar får inte tas i beslag och kan endast i undantagsfall och efter godkännande av Ministerrådet, övergå i andra ägandeformer, förutsatt att detta gynnar landets ekonomiska och

sociala utveckling och inte påverkar Statens politiska, ekonomiska och sociala grundvalar.

Överföringen av andra rättigheter till dessa tillgångar, liksom dess förvaltning, sker enligt gällande lag.

Statligt budgeterade institutioner och företag förfogar även över andra tillgångar som är hela folkets socialistiska egendom, över vilka de utövar sina rättigheter enligt gällande lag.

25 §

Staten skapar enheter som får en budget för att utföra huvudsakligen statliga och samhälleliga funktioner.

26 §

Staten skapar och organiserar statliga företag med målet att utveckla den ekonomiska aktiviteten inom produktionen och tjänstesektorn.

Dessa företag fullföljer sina avtalsmässiga skyldigheter mot landet, enligt gällande lag.

Staten ansvarar inte för de statliga företagens avtalsmässiga förpliktelser, och de statliga företagen ansvarar inte heller för Statens.

27 §

De socialistiska statliga företagen är de viktigaste enheterna i den nationella ekonomin.

De sköter sin administration och ledning med hög grad av självständighet, spelar huvudrollen i produktionen av varor och tjänster, och uppfyller sitt samhälleliga ansvar.

Lagen reglerar principerna för hur de socialistiska statliga företagen ska vara organiserade och hur de ska fungera.

28 §

Staten främjar och tillhandahåller garantier för utländska investeringar som en viktig del i landets ekonomiska utveckling. Utgångs-

punkter är skyddet för, och den rationella användningen av, mänskliga resurser och naturtillgångar, liksom respekten för landets suveränitet och nationella oberoende.

Lagen fastställer gällande regler för utländska investeringar inom det nationella territoriet.

29 §

Privat ägande av mark regleras i en särskild ordning.

Utarrendering av mark mot betalning eller del i skörden samt inteckningslån med marken som säkerhet till enskilda är förbjudna.

Köp, försäljning eller överlåtelse av mark mot ersättning får endast genomföras enligt gällande lag och utan att påverka Statens förköpsrätt till skäligt pris.

Överlåtelse av mark utan ersättning eller överlåtelse av nyttjanderätten till marken får endast ske om det föregås av behörig myndighets godkännande och enligt gällande lag.

30 §

Koncentrationen av egendom hos fysiska eller icke-statliga juridiska personer regleras av Staten. Staten garanterar i ökande utsträckning en rättvis omfördelning av välstånd och rikedom i enlighet med socialistiska värderingar om jämlikhet och social rättvisa.

Lagen föreskriver det regelverk som garanterar en effektiv tilllämpning av lagen.

31 §

Arbete är av centralt värde i vårt samhälle. Det är en rättighet, en social skyldighet och en hederssak för alla arbetsföra människor.

Avlönat arbete måste vara den huvudsakliga inkomstkällan för att upprätthålla värdiga levnadsvillkor, möjliggöra förbättrat materiellt och andligt välbefinnande och förverkligande av individuella, kollektiva och sociala projekt.

Skolundervisningen i Kuba är gratis från förskola till universitet.

Avdelning 3

UTBILDNINGS-, VETENSKAPS- OCH KULTURPOLITIKENS GRUNDVALAR

32 §

Staten vägleder, stödjer och främjar utbildning, vetenskap och kultur i alla dess former. Utbildnings-, vetenskaps- och kulturpolitiken utgår ifrån följande premisser:

32 a) den grundar sig på de framsteg som gjorts inom vetenskap, skapande, teknologi och innovation, samt inom tänkandet och i den kubanska och allmänna progressiva pedagogiska traditionen;

32 b) undervisningen är Statens uppgift, den är sekulär och bygger på vetenskaplig grund och på vårt samhälles principer och värderingar;

32 c) utbildningen främjar kunskapen om vårt lands historia och skapar en god bildning i etiska, moraliska, medborgerliga och patriotiska värderingar;

32 d) att främja medborgarnas deltagande i politikens förverkligande inom utbildning, vetenskap och kultur;

32 e) att vägleda, stödja och främja fysisk aktivitet, rekreation och idrott i alla dess former som redskap i utbildningen och bidrag till individens allsidiga utveckling;

32 f) den skapande och forskande verksamheten inom vetenskapen är fri. Vetenskaplig forskning med fokus på utveckling och innovation uppmuntras, med förtur åt sådan forskning som är inriktad på att lösa problem i samhällets intresse och för folkets välbefinnande;

32 g) att främja sådan utbildning och sysselsättning som landets utveckling kräver för att säkerställa vetenskaplig, teknisk och innovativ kapacitet.

32 h) att främja frihet för konstnärligt skapande i alla dess uttrycksformer, i enlighet med de humanistiska principer som Statens kulturpolitik och det socialistiska samhällets värderingar bygger på;

32 i) och utveckla konstnärlig och litterär utbildning, kreativt skapande, bildning och förmågan att uppskatta kultur;

32 j) att försvara den kubanska identiteten och kulturen och skydda nationens rika konstnärliga, kulturella och historiska arv, och

32 k) att skydda de nationella monumenten, liksom de platser som utmärker sig genom sin naturskönhet eller sitt erkända konstnärliga eller historiska värde.

Avdelning 4

MEDBORGARSKAP

33 §

Kubanskt medborgarskap förvärvas genom födsel eller naturalisation.

34 §

Kubanska medborgare av födsel är:

34 a) de som är födda inom det nationella territoriet, med undantag för barn till utländska medborgare på tjänsteuppdrag för sin regering eller för internationella organ. Lagen fastställer de villkor och formaliteter som gäller för barn till utländska medborgare som inte bor permanent i landet;

34 b) de som är födda utomlands med kubansk far eller mor som utför officiellt uppdrag utomlands, enligt de villkor och formaliteter som lagen fastställer;

34 c) de som är födda utomlands med kubansk far eller mor som uppfyllt de villkor och formaliteter som lagen fastställer; och

34 d) de som är födda utanför det nationella territoriet med kubansk far eller mor som har förlorat sitt kubanska medborgarskap, under förutsättning att anspråk på medborgarskap görs enligt gällande lag.

35 §

Kubanska medborgare genom naturalisation är:

35 a) de utländska medborgare som förvärvat kubanskt medborgarskap i enlighet med vad som fastställts i lag; och

35 b) de som erhållit kubanskt medborgarskap genom beslut av Republikens President.

36 §

Förvärv av annat medborgarskap innebär inte förlust av det kubanska medborgarskapet. Kubanska medborgare som befinner sig inom det nationella territoriet lyder under det kubanska medborgarskapets villkor på det sätt som lagen föreskriver, och kan inte åberopa utländskt medborgarskap.

37 §

Varken äktenskap, parförhållande eller dess upplösande påverkar makarnas, parternas eller deras barns medborgarskap.

38 §

En kuban kan inte berövas sitt medborgarskap, förutom av orsaker som anges i lag.

Lagen fastställer den formella proceduren för förlust och avsägelse av medborgarskapet, samt vilka myndigheter som kan besluta om detta.

39 §

Det kubanska medborgarskapet kan återfås, förutsatt att de villkor och formaliteter som lagen fastställer har uppfyllts.

Avdelning 5

RÄTTIGHETER, SKYLDIGHETER OCH GARANTIER

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

40 §

Alla rättigheter och skyldigheter som fastställs i Grundlagen, avtal och lagar utgår i första hand från respekten för den mänskliga värdigheten.

41 §

Den kubanska Staten erkänner och garanterar individens oeftergivliga, omistliga, odelbara, universella åtnjutande och utövande av de mänskliga rättigheterna, som är beroende av varandra, enligt principerna om framåtskridande, jämställdhet och icke-diskriminering. Denna respekt och garanti är obligatorisk för alla.

42 §

Alla individer är lika inför lagen och får samma skydd och bemötande av myndigheterna. De åtnjuter samma rättigheter, friheter och möjligheter utan någon som helst särbehandling på grund av kön, genus, sexuell läggning, könsidentitet, ålder, etniskt ursprung, hudfärg, trosuppfattning, funktionshinder, nationellt eller

territoriellt ursprung, eller andra personliga förutsättningar och omständigheter som skulle kunna innebära ingrepp i den mänskliga värdigheten.

Alla har rätt att använda sig av samma allmänna platser och tjänsteinrättningar.

På samma sätt erhålls lika lön för lika arbete, utan någon som helst åtskillnad.

Att bryta mot jämlikhetsprincipen är förbjudet och straffbart enligt lag.

43 §

Kvinnor och män har samma rättigheter och ansvar inom ekonomin, politiken, kulturen, arbetslivet, samhället, familjen och inom varje annat område. Staten tryggar att såväl kvinnor som män erbjuds samma tillfällen och möjligheter.

Staten gynnar kvinnors allsidiga utveckling och deras fulla delaktighet i samhället. Den garanterar kvinnors sexuella och reproduktiva rättigheter, skyddar dem mot sexuellt våld, i alla former och i alla situationer, och skapar institutionella och juridiska verktyg och regler för detta.

44 §

Staten skapar förutsättningar för att garantera medborgarnas jämställdhet. Den utbildar medborgarna att respektera denna princip från tidig ålder.

Staten främjar rätten till jämställdhet genom att införa allmänna riktlinjer och lagar som stärker den sociala integrationen och skyddar rättigheterna för de personer som behöver det.

45 §

Hur individen utövar sina rättigheter begränsas enbart av andras rättigheter, kollektivets säkerhet, allmänhetens välfärd, den allmänna ordningen, Grundlagen och lagarna.

Kapitel 2 Rättigheter

46 §

Alla har rätt till liv, fysisk och moralisk integritet, frihet, rättvisa, trygghet, fred, hälsa, utbildning, kultur, rekreation, idrott och en allsidig utveckling.

47 §

Alla har rätt att fritt utveckla sin personlighet. Alla bör uppföra sig respektfullt, broderligt och solidariskt mot varandra.

48 §

Alla har rätt att få sin persons och familjs integritet respekterad, även vad gäller hur man framställs i ljud och bild, och respekt för sin personliga heder och identitet.

49 §

Hemmet är okränkbart. Ingen får tränga sig in i en bostad mot den boendes vilja, utom på uttrycklig order från behörig myndighet, enligt gällande juridiska formaliteter och av skäl som definieras i lagen.

50 §

Korrespondens och övriga former av kommunikation mellan personer är okränkbara. Att ingripa i en sådan kommunikation, undersöka innehållet eller registrera den kan endast göras på uttrycklig order från behörig myndighet, i de fall och enligt de formaliteter som lagen föreskriver.

Dokument och information som erhållits i strid med denna princip kan inte användas som bevis i rättsprocesser.

51 §

Ingen får utsättas för tvångsförsvinnande, tortyr eller grym, omänsklig eller förnedrande behandling eller straff.

52 §

Alla har rätt att resa in i, uppehålla sig i, resa genom och lämna det nationella territoriet samt att flytta eller byta vistelseort utan andra begränsningar än de lagen föreskriver.

53 §

Alla har rätt att efterfråga och erhålla korrekt, objektiv och aktuell information från Staten, samt få tillgång till information om vad som sker i Statens organ och enheter, i enlighet med gällande bestämmelser.

54 §

Staten erkänner, respekterar och garanterar individens tankefrihet, samvetsfrihet och frihet att uttrycka sig.

Samvetsskäl får inte åberopas i avsikt att kringgå gällande lagar eller hindra annan från att följa gällande lagar eller att utöva sina rättigheter.

55 §

Individens rätt till pressfrihet erkänns. Denna rätt utövas i enlighet med lagen och samhällsnyttan.

Samhällets grundläggande kommunikationsmedia, i alla dess former, är hela folkets socialistiska egendom eller ägs av politiska, sociala och massorganisationer. Kommunikationsmedia kan inte ha någon annan ägandeform.

Staten föreskriver de organisatoriska och driftsmässiga principerna för alla samhällets kommunikationsmedia.

56 §

Mötes-, demonstrations-, och föreningsrätten för lagliga och fredliga ändamål erkänns av Staten, förutsatt att den utövas med respekt för den allmänna ordningen och enligt gällande lag.

57 §

Var och en har rätt att bekänna sig eller inte bekänna sig till en religiös tro, att byta tro och att utöva den religion man själv valt, med vederbörlig respekt för andra trosuppfattningar och i enlighet med lagen.

58 §

Var och en har rätt att njuta av sin personliga egendom. Staten garanterar dess fria användning och åtnjutande i enlighet med gällande lag.

Expropriering av personlig egendom är endast tillåtet i allmänhetens eller samhällsnyttans intresse, och i sådana fall mot vederbörlig ersättning.

Lagen anger grunderna för att fastställa nyttan och nödvändigheten, erforderliga garantier och förfarandet vid expropriering samt typen av ersättning.

59 §

Att förverka egendom kan endast göras som en påföljd utfärdad av behörig myndighet i de fall och genom de förfaranden som fastställs i lagen.

När förverkande av egendom utdöms i ett administrativt förfarande garanteras alltid personens möjlighet att försvara sin rätt inför behörig domstol.

60 §

Statens kriminalvårdspolitik inriktas på social återanpassning av frihetsberövade personer, garanterar respekten för deras rättigheter och att de normer som fastställts för deras behandling inom kriminalvårdens institutioner fullföljs.

Detsamma gäller vård och återanpassning av personer som dömts till andra straffrättsliga påföljder och åtgärder.

61 §

Alla har rätt att framföra klagomål och petitioner till myndigheterna, vilka är skyldiga att behandla och besvara dessa inom rimlig tid, på lämpligt och välgrundat sätt, som lagen föreskriver.

62 §

Individens rätt till frukterna av sitt intellektuella skapande erkänns i lag och i internationella fördrag.

De förvärvade rättigheterna nyttjas av skaparna och ägarna enligt gällande lag, i samhällets intresse.

63 §

Arvsrätten erkänns. Lagen reglerar dess innehåll och omfattning.

64 §

Rätten till arbete erkänns. Arbetsföra personer har rätt till en värdig anställning efter eget val, kvalifikationer, färdigheter och ekonomins och samhällets förutsättningar och behov.

Staten organiserar institutioner och tjänster som underlättar för de arbetandes familjer att fullgöra sina förpliktelser.

65 §

Alla har rätt till ersättning för sitt arbete efter kvalitet och kvantitet, enligt den socialistiska fördelningsprincipen ”från var och en efter förmåga, till var och en efter utfört arbete”.

66 §

Barn- och ungdomsarbete är förbjudet.

Staten skyddar särskilt de ungdomar som avslutat tekniskt gymnasium eller yrkesgymnasium, och andra som, i de undantagsfall som lagen föreskriver, har rätt att arbeta i avsikt att trygga sin utbildning och allsidiga utveckling.

67 §

Arbetare har rätt till vila, vilken tryggas genom åtta timmars arbetsdag, veckovila och årlig betald semester.

Avvikande arbetstider och arbetsförhållanden tillåts i undantagsfall. Lagen föreskriver i sådana fall ett vederbörligt förhållande mellan tid för arbete och tid för vila.

68 §

Arbetare har rätt till det sociala försäkringssystemet. Genom detta system tryggar Staten skyddet för den som på grund av ålder, havandeskap, föräldraskap, invaliditet eller sjukdom inte kan arbeta.

På samma sätt skyddar Staten enligt lag mor- och farföräldrar eller andra släktingar till minderåriga i deras vård.

Vid arbetares eller pensionärs dödsfall ger Staten liknande skydd åt dennes familj, i enlighet med gällande lag.

69 §

Staten tryggar rätten till säkerhet och hälsa på arbetsplatsen genom att vidta lämpliga åtgärder för att förebygga arbetsplatsolyckor och arbetsrelaterade sjukdomar.

Den som råkar ut för en arbetsplatsolycka eller får en arbetsrelaterad sjukdom och därmed blir temporärt eller permanent arbetsoförmögen har rätt till medicinsk vård, arbetsskadeersättning, förtidspension eller andra former av skydd från socialförsäkringen.

70 §

Genom socialvården och enligt gällande lag skyddar Staten arbetsoförmögna personer som saknar egna resurser eller skydd och inte har anhöriga som kan bistå dem. Staten bistår behövande familjer vars inkomst är otillräcklig.

"Hälsovården är allas rättighet". All hälsovård i Kuba är gratis.
Ovan, familjeläkarmottagning, nedan, läkarmottagning på en förskola.

71 §

Alla erkänns rätten till en lämplig bostad och en trygg och sund livsmiljö.

Staten arbetar för denna rättighet genom program för nybyggnad, renovering och bevarande av bostäder. I dessa program medverkar myndigheterna och medborgarna i enlighet med allmänna riktlinjer, normer för markanvändnings- och bebyggelseplanering och gällande lag.

72 §

Kubas hälsovård är allas rättighet. Det är Statens ansvar att garantera tillgång till vård och omsorg samt rehabilitering, kostnadsfritt och med god kvalitet.

För detta ändamål inrättar Staten ett hälsovårdssystem på alla nivåer som är tillgängligt för hela befolkningen. Staten utvecklar program för förebyggande hälsovård och utbildning, till vilket samhället och familjerna bidrar.

Lagen föreskriver hur hälsovårdstjänsterna tillhandahålls.

73 §

Alla har rätt till utbildning och denna är Statens ansvar. Staten garanterar tillgång till kostnadsfri utbildning av god kvalitet, för människans allsidiga utveckling, från förskola till högre universitetsutbildning.

För detta ändamål inrättar Staten ett omfattande nätverk av skolor av olika slag och på alla nivåer, vilka möjliggör studier under livets alla etapper efter individens intresse och förmåga, samhällets krav och landets behov för den socio-ekonomiska utvecklingen.

Samhället och familjerna har ansvar för utbildningen.

Lagen föreskriver den obligatoriska utbildningens omfattning, den grundläggande allmänna nivå som bör uppnås, och de vuxenutbildningar, högre utbildningar och andra kompletterande utbildningar som i undantagsfall kan göras avgiftsbelagda.

"Alla har rätt till en hälsosam och harmonisk miljö".
Ovan, en stadsodling – oganopónico – nedan, energi från solpaneler.

74 §

Alla har rätt till skolgymnastik, idrott och rekreation som är väsentliga för livskvaliteten.

Det nationella utbildningssystemets läroplaner garanterar undervisning och övning i gymnastik och idrott som en del av barns och ungdomars allsidiga utbildning.

Staten skapar förutsättningar för att garantera de nödvändiga resurserna för att främja folkets idrott och rekreation, liksom för att förbereda, upptäcka och utveckla idrottstalanger.

75 §

Alla har rätt till en hälsosam och harmonisk miljö.

Staten skyddar landets miljö och naturresurser. Den nära kopplingen mellan dessa och ekonomins och samhällets hållbara utveckling erkänns för att göra människornas levnad mer rationell och säkra nuvarande och kommande generationers överlevnad, välfärd och trygghet.

76 §

Alla har rätt till vatten.

Staten arbetar för att garantera tillgången till dricksvatten och vattenrening mot vederbörlig avgift och för rationell användning.

77 §

Alla har rätt till hälsosam och lämplig kost. Staten skapar förutsättningar för att stärka hela befolkningens livsmedelssäkerhet.

78 §

Alla har rätt att konsumera varor och tjänster av god kvalitet som inte är hälsovådliga, få tillgång till korrekt och saklig information om dessa och att få ett rättvist och värdigt bemötande i enlighet med lagen.

79 §

Alla har rätt att delta i landets kulturella och konstnärliga liv.

Staten främjar kulturen och de olika konstnärliga uttrycken i enlighet med gällande kulturpolitik och lag.

80 §

Kubas medborgare har rätt att delta i utformningen, utövandet och kontrollen av Statens makt. De har, enligt Grundlagen och lagarna, rätt att:

80 a) vara inskrivna i röstlängden;

80 b) föreslå och nominera kandidater;

80 c) välja och kunna väljas;

80 d) delta i val, omröstningar, folkomröstningar, rådgivande folkomröstningar och andra former av deltagande demokrati;

80 e) uttala sig om de folkvaldas verksamhetsredovisning;

80 f) upphäva de folkvaldas mandat;

80 g) utöva sin rätt att ta lagstiftningsinitiativ och för att reformera Grundlagen;

80 h) inneha offentliga befattningar och utföra offentliga uppdrag; och

80 i) bli informerade om förvaltningen av Statens organ och myndigheter.

Kapitel 3 Familjen

81 §

Alla har rätt att bilda familj. Staten erkänner och skyddar familjen som samhällets grundläggande enhet, oavsett dess sammansättning, och arbetar för att skapa allsidigt gynnsamma förutsättningar för att familjen ska uppnå sina mål.

Familjerna bildas genom *de jure* eller *de facto* emotionella band och baseras på medlemmarnas lika rättigheter, skyldigheter och möjligheter.

Rättsskyddet för de olika familjeformerna är reglerat i lag.

82 §

Äktenskapet är en social och juridisk institution. Det är en av olika former att bilda en familj. Det grundar sig i frivilligt samtycke och lika rättigheter, skyldigheter och rättsförmåga.

Lagen reglerar hur äktenskap ingås och vad det innebär.

Därutöver erkänns i lag stabila samlevnadsförhållanden som, efter de förutsättningar och omständigheter som lagen anvisar, medför rättigheter och skyldigheter.

83 §

Alla barn har samma rättigheter.

Särbehandling på grund av börd är förbjuden.

Staten garanterar, genom lämpliga rättsliga förfaranden, hur såväl moderskap som faderskap fastställs och erkänns.

84 §

Moderskapet och faderskapet skyddas av Staten.

Föräldrarna har ett centralt ansvar och väsentliga uppgifter i den nya generationens allsidiga utbildning och fostran beträffande moraliska, etiska och medborgerliga värderingar som stämmer överens med livet i vårt socialistiska samhälle.

Föräldrar eller andra släktingar och anhöriga som agerar som vårdnadshavare har skyldighet att ge barnen och ungdomarna mat, att respektera och trygga deras fullständiga rättigheter, att skydda dem mot alla typer av våld och att aktivt bidra till deras personliga utveckling.

Barnen är i sin tur skyldiga att respektera, hjälpa och skydda sina föräldrar och andra anhöriga, i enlighet med gällande lag.

85 §

Våld inom familjen, i alla dess former, betraktas som destruktivt för de inblandade personerna, för familjen och samhället, och är straffbart enligt lag.

86 §

Staten, samhället och familjen erbjuder ett speciellt skydd för barn och ungdomar, för att trygga deras harmoniska och allsidiga utveckling. Med deras intresse för ögonen tas största hänsyn inför beslut och åtgärder som berör dem.

Barn och ungdomar betraktas som fullvärdiga rättssubjekt och åtnjuter de rättigheter som denna Grundlag erkänner. Därutöver åtnjuter de också specifika rättigheter som personer i utveckling. De åtnjuter skydd mot alla typer av våld.

87 §

Staten, samhället och familjen erkänner ungdomar som aktiva samhällsmedborgare. Förutsättningar skapas för ungdomars fullständiga utövande av sina rättigheter och för deras allsidiga utveckling.

88 §

Staten, samhället och familjen har var för sig skyldighet att skydda, stödja och underlätta förutsättningarna för att tillgodose de äldres behov och höja deras livskvalitet. De äldres självbestämmande respekteras, deras fullständiga rättigheter garanteras och deras integration och deltagande i samhällslivet främjas.

89 §

Staten, samhället och familjen har skyldighet att skydda, främja och trygga att de funktionsnedsatta fullständigt kan utöva sina rättigheter. Staten skapar de nödvändiga förutsättningarna för deras rehabilitering eller förbättrade livskvalitet, för deras självbestämmande och för deras inkludering och deltagande i samhällslivet.

Kapitel 4 Skyldigheter

90 §

Att utöva de rättigheter och friheter som föreskrivs i denna Grundlag medför ansvar. Förutom övriga skyldigheter som fastställs i denna Grundlag och lagarna är det alla kubanska medborgares skyldighet att:

90 a) tjäna och försvara fosterlandet;

90 b) följa Grundlagen och övriga lagar;

90 c) respektera och skydda de nationella symbolerna;

90 d) bidra till finansieringen av offentliga utgifter på det sätt som fastställts i gällande lag;

90 e) visa vederbörlig respekt för myndigheterna och deras ombud;

90 f) fullgöra militär- och samhällstjänst enligt gällande lag;

90 g) respektera andras rättigheter och inte missbruka sina egna;

90 h) bevara, skydda och på ett rationellt sätt använda de tillgångar och resurser som Staten och samhället ställer till hela befolkningens förfogande;

90 i) uppfylla fastställda krav för att skydda folkhälsan och miljöhygienen;

90 j) skydda naturresurserna, floran och faunan och säkerställa bevarandet av en hälsosam miljö;

90 k) skydda landets kulturella och historiska arv; och

90 l) agera solidariskt och respektfullt i sina mänskliga relationer och följa de sociala samlevnadsnormerna.

Kapitel 5 Utländska medborgares rättigheter och skyldigheter

91 §

Utländska medborgare som är bosatta inom Republikens territorium är jämställda med kubanerna i:

91 a) skyddet av deras person och egendom;

91 b) skyldigheten att följa Grundlagen och övriga lagar;

91 c) skyldigheten att bidra till de offentliga utgifterna i den form och omfattning som lagen fastställer;

91 d) skyldigheten att underkasta sig Republikens domstolars och myndigheters jurisdiktion och domar; och

91 e) att åtnjuta de rättigheter och fullgöra de skyldigheter som erkänns i Grundlagen, på de villkor och med de begränsningar som lagen preciserar.

Lagen fastställer vid vilka tillfällen och i vilka former utländska medborgare kan utvisas från det nationella territoriet och vilka myndigheter som har befogenhet att göra detta.

Kapitel 6 Rättsskydd

92 §

Staten garanterar i enlighet med lagen individens tillgång till rättsliga organ för att få ett effektivt skydd av sina legitima rättigheter och intressen. Rättsliga beslut är bindande och att inte följa dem medför ansvar.

93 §

Staten erkänner individens rätt att lösa sina tvister med alternativa konfliktlösningsmetoder i enlighet med Grundlagen och gällande lagstiftning.

94 §

Som garanti för rättssäkerheten åtnjuter alla personer korrekta juridiska och administrativa processer och, som en konsekvens därav, följande rättigheter:

94 a) rätt till lika möjligheter i samtliga processer där personen agerar som part;

94 b) rätt att i samtliga processer där personen agerar som part erhålla rättshjälp för att hävda sina rättigheter;

94 c) rätt att få relevant bevismaterial tillhandahållet samt rätt att begära avfärdande av bevismaterial som erhållits i strid med gällande regler;

94 d) rätt att, i förekommande fall, föra sin sak inför domstol, som är behörig, oberoende och opartisk;

94 e) rätt att inte berövas sina rättigheter förutom efter beslut av behörig myndighet eller lagakraftvunnen dom;

94 f) rätt att, i förekommande fall, och med relevanta resurser och förfaranden, överklaga rättsliga eller administrativa beslut;

94 g) rätt att få sin process behandlad utan otillbörlig försening; och

94 h) rätt att erhålla ersättning för materiella och icke-materiella skador och kompensation för uppkomna förluster.

95 §

I straffrättsliga förfaranden har individen dessutom följande garantier:

95 a) att inte bli frihetsberövad annat än av behörig myndighet och för en lagstadgad tidsperiod;

95 b) att från början få tillgång till juridisk hjälp;

95 c) att betraktas som oskyldig tills motsatsen bevisats genom en lagakraftvunnen dom;

95 d) att behandlas med respekt för sin värdighet och fysiska, psykiska och moraliska integritet, och inte utsättas för något som helst våld eller tvång att avge vittnesmål;

95 e) att inte vittna mot sig själv, sin make eller maka, sin partner eller släktingar upp till fjärde led eller ingifta släktingar upp till andra led;

95 f) att bli informerad om anklagelsepunkterna;

95 g) att dömas av en lagligen redan etablerad domstol och i enlighet med lagar som stiftats före brottet;

95 h) att omedelbart kunna kommunicera med sina anhöriga om man anhålls eller häktas. För utländska medborgare görs en anmälan till vederbörandes konsulat; och

95 i) att om man utsatts för ett brott åtnjuta skydd för att kunna utöva sina rättigheter.

96 §

Den som anser sig blivit olaga frihetsberövad har rätt att själv eller via tredje part föra fram en Habeas Corpus* till en behörig domstol, i enlighet med kraven i lagen.

97 §

Alla erkänns rätt att få tillgång till sina egna personliga uppgifter i register, arkiv, andra databaser och offentlig information. Likaså erkänns individens intresse av att sådana informationer inte sprids och att de korrigeras, ändras, uppdateras eller annulleras.

Lagen fastställer hur dessa uppgifter används och behandlas.

* *Habeas Corpus-förfarande betyder att man har rätt att inom rimlig tid få veta varför man har frihetsberövats.*

98 §

Den som lidit otillbörlig skada eller förlust åsamkad av tjänsteutövande statlig chef, tjänsteman eller anställd har rätt att framföra klagomål och få vederbörlig gottgörelse eller kompensation, på sätt som fastställs i lagen.

99 §

Den vars grundlagsskyddade rättigheter kränks och som till följd av detta åsamkas skada eller lidande av statliga organ, på grund av felaktigt handlande eller underlåtenhet av chefer, tjänstemän eller anställda, eller av andra individer eller icke-statliga enheter, har rätt att inför domstol framföra klagomål och få upprättelse och enligt gällande lag erhålla gottgörelse eller kompensation.

Lagen föreskriver vilka rättigheter som omfattas av denna garanti och hur detta på bästa sätt och utan fördröjning ska behandlas.

100 §

Rättssystemet styrs av principen om att lagar inte gäller retroaktivt, förutom i straffrättsliga frågor när de gynnar den åtalade eller straffade. Övriga lagar har ej retroaktiv verkan, såvida detta inte uttryckligen föreskrivs i dem på grund av samhällsintresse eller allmännytta.

Avdelning 6
STATENS STRUKTUR

Kapitel 1 Principer för de statliga organens organisation och verksamhet

101 §

De statliga organen utformar, bedriver och utvecklar sin verksamhet med utgångspunkt i principerna om den socialistiska demokratin, vilket sker enligt följande regler:

101 a) alla organ som representerar statsmakten tillsätts genom periodiska val;

101 b) folket övervakar de statliga organens verksamhet, deras ledning, tjänstemän och valda ombud enligt gällande lag;

101 c) de valda ombuden är skyldiga att regelbundet redovisa sin verksamhet och kan när som helst avsättas;

101 d) de statliga organen ska inom ramen för sin kompetens och behörighet ta initiativ till att ta vara på lokala tillgångar och möjligheter och inlemma massorganisationerna och de sociala organisationerna i sin verksamhet;

101 e) överordnade statliga organs beslut är bindande för de underordnade organen;

101 f) underordnade statliga organ är ansvariga inför överordnade och redogör för sin verksamhet inför dem;

101 g) inom alla kollegiala statliga organ råder diskussionsfrihet, utövande av kritik och självkritik samt att minoriteten underordnas majoriteten; och

101 h) de statliga organen, deras ledning och tjänstemän ska agera med vederbörlig transparens.

Kapitel 2 Folkmaktens Nationalförsamling och Statsrådet

2:1 Folkmaktens Nationalförsamling

102 §

Folkmaktens Nationalförsamling är Statens högsta organ. Den företräder hela folket och uttrycker dess självständiga vilja.

103 §

Folkmaktens Nationalförsamling är Republikens enda organ med grundlags- och lagstiftande makt.

104 §

Folkmaktens Nationalförsamling är sammansatt av ledamöter som valts genom fria, jämlika, direkta och hemliga val, i den fördelning och i enlighet med det förfarande som föreskrivs i lag.

105 §

Folkmaktens Nationalförsamling väljs för en period av fem år.

Denna period kan endast förlängas genom beslut av Nationalförsamlingen själv, med en majoritet av minst två tredjedelar av det totala antalet ledamöter, då exceptionella omständigheter som förhindrar normala val råder och endast så länge dessa omständigheter kvarstår.

106 §

Vid konstitueringen för en ny mandatperiod väljer Folkmaktens Nationalförsamling sin ordförande, vice ordförande och sekreterare bland sina ledamöter.

Lagen föreskriver det sätt och det förfarande på vilket församlingen konstituerar sig och genomför detta val.

107 §

Folkmaktens Nationalförsamling väljer Statsrådet bland sina ledamöter. Statsrådet är det organ som representerar Nationalförsamlingen mellan sammanträdesperioderna, verkställer Nationalförsamlingens beslut, och utför övriga uppgifter som Grundlagen och lagen tilldelar rådet.

108 §

Det åligger Folkmaktens Nationalförsamling att:

108 a) besluta om grundlagsreformer i enlighet med det förfarande som föreskrivs i Avdelning 11;

108 b) vid behov ge Grundlagen och lagarna en allmängiltig och bindande tolkning, i enlighet med det förfarande som föreskrivs i lagen;

108 c) godkänna, ändra och upphäva lagar och dessförinnan underställa dem folkets diskussion, när så bedöms lämpligt med hänsyn till den berörda lagstiftningens karaktär;

108 d) fatta beslut enligt gällande lag och kontrollera att besluten verkställs;

108 e) säkerställa att lagar, lagdekret, presidentdekret, dekret och andra allmänna bestämmelser överensstämmer med Grundlagen, i enlighet med de förfaranden som föreskrivs i lagen;

108 f) ratificera lagdekret och beslut utfärdade av Statsrådet;

108 g) helt eller delvis upphäva lagdekret, presidentdekret, dekret, beslut eller allmänna bestämmelser som strider mot Grundlagen eller lagen;

108 h) helt eller delvis upphäva beslut och bestämmelser fattade av Folkmaktens Kommunförsamlingar som strider mot Grundlagen, lagarna, lagdekreten, presidentdekreten, dekreten eller övriga beslut fattade av behöriga organ eller som påverkar andra lokalsamhällens intressen eller landets allmänna intressen;

108 i) diskutera och godkänna de allmänna målen i planerna för ekonomisk och social utveckling på kort, medellång och lång sikt;

108 j) godkänna principerna för hur den ekonomiska och sociala utvecklingen styrs;

108 k) diskutera och godkänna statsbudgeten och kontrollera att den följs;

108 l) fastställa de monetära, finansiella och skattesystemen;

108 m) införa, ändra eller upphäva skatter;

108 n) godkänna de allmänna riktlinjerna för utrikes- och inrikespolitiken;

108 ñ) i händelse av militär aggression förklara krigstillstånd eller krig och godkänna fredsfördrag;

108 o) upprätta och ändra landets politisk-administrativa indelning; godkänna system för administrativ underordning, godkänna särskilda regleringssystem för kommuner eller andra avgränsade geografiska områden och för administrativa distrikt, i enlighet med Grundlagen och lagen;

108 p) inom Nationalförsamlingen tillsätta permanenta och temporära utskott samt grupper för vänskapsband med andra länders parlament;

108 q) utöva högsta tillsyn över Statens organ;

108 r) hålla sig underrättad om och utvärdera rapporter och analyser från de statliga företag som, på grund av sin storlek och ekonomiska och sociala betydelse för landet, är relevanta.

108 s) hålla sig underrättad om, utvärdera och fatta de beslut som påkallas av de verksamhetsberättelser som avlämnas av Statsrådet, Republikens President, Premiärministern, Ministerrådet, Högsta Folkdomstolen, Åklagarmyndigheten, Statsrevisionen och Statens centrala administrativa organ, liksom Folkmaktens provinsregeringar;

108 t) skapa eller avveckla centrala statliga administrativa organ eller besluta om annan organisatorisk åtgärd som anses lämplig;

108 u) bevilja amnesti;

108 v) förordna om folkomröstning i de fall som föreskrivs i Grundlagen eller i andra fall som Nationalförsamlingen anser lämpligt;

108 w) fastställa sin och Statsrådets arbetsordning; och

108 x) fullgöra övriga uppgifter som denna Grundlag ålägger Nationalförsamlingen.

109 §

I utövandet av sitt mandat åligger det Folkmaktens Nationalförsamling att:

109 a) välja Republikens President och Vicepresident;

109 b) välja sin ordförande, vice ordförande och sekreterare;

109 c) välja Statsrådets ledamöter;

109 d) på Presidentens förslag utnämna Premiärministern;

109 e) på Presidentens förslag utnämna Vice Premiärministrarna och övriga ledamöter av Ministerrådet;

109 f) välja Högsta Folkdomstolens ordförande, Republikens Statsåklagare och Republikens Statsrevisor;

109 g) välja Nationella Valmyndighetens ordförande och ledamöter;

109 h) välja viceordförandena och domarna vid Högsta Folkdomstolen, samt lekmannadomare i denna instans;

109 i) välja Republikens Vice Statsåklagare och Vice Statsrevisorer; och

109 j) avsätta eller ersätta av Nationalförsamlingen valda eller utnämnda personer.

Lagen reglerar förfarandet för att verkställa dessa befogenheter.

110 §

Folkmaktens Nationalförsamling styrs enligt följande principer:

110 a) lagar och beslut antas med enkel majoritet, förutom i de undantagsfall som Grundlagen föreskriver;

110 b) Nationalförsamlingen samlas vid två ordinarie sammanträdesperioder per år, och till extrainsatta sammanträden

då Statsrådet kallar till detta eller en tredjedel av församlingens ledamöter så begär. Vid extrainsatta sammanträden behandlas de frågor som motiverat sammanträdet;

110 c) mer än hälften av ledamöterna måste vara närvarande för att ett sammanträde ska anses giltigt; och

110 d) Folkmaktens Nationalförsamlings sammanträden är offentliga, utom i de fall då församlingen av statsintresse beslutar genomföra dem bakom stängda dörrar.

111 §

Det åligger ordföranden för Folkmaktens Nationalförsamling att:

111 a) följa och övervaka att Grundlagen och lagarna respekteras;

111 b) vara ordförande vid Nationalförsamlingens och Statsrådets sammanträden;

111 c) kalla till Nationalförsamlingens ordinarie sammanträden;

111 d) kalla Statsrådet till ordinarie och extrainsatta sammanträden;

111 e) föreslå dagordning för Nationalförsamlingens och Statsrådets sammanträden;

111 f) underteckna de lagar, lagdekret och beslut som antas av Folkmaktens Nationalförsamling och av Statsrådet, och ombesörja att de publiceras i Republikens Officiella Tidskrift;

111 g) leda Nationalförsamlingens arbete med de internationella relationerna;

111 h) i förekommande fall leda och organisera arbetet i de permanenta och temporära utskott vilka tillsatts av Nationalförsamlingen eller Statsrådet;

111 i) leda och organisera Nationalförsamlingens och Statsrådets kontakter med Statens organ;

111 j) kontrollera att Nationalförsamlingens och Statsrådets beslut verkställs;

111 k) säkerställa att ledamöterna håller god kontakt med sina väljare; och

111 l) utföra övriga uppgifter som ankommer på ordföranden enligt Grundlagen eller enligt beslut av Folkmaktens Nationalförsamling eller Statsrådet.

112 §

Vid Nationalförsamlingens ordförandes frånvaro, sjukdom eller död ersätts denne av viceordföranden, i enlighet med gällande lag.

2:2 Nationalförsamlingens ledamöter och utskott

113 §

Ledamöterna i Folkmaktens Nationalförsamling är skyldiga att utveckla sitt arbete i folkets tjänst, att hålla kontakt med sina väljare, lyssna på deras synpunkter, förslag och kritik, samt att förklara Statens politik för dem. Ledamöterna ska för sina väljare redogöra för sin verksamhet, så som lagen föreskriver.

Folkmaktens Nationalförsamling vidtar de åtgärder som garanterar ledamöternas kontakter med sina väljare och med Folkmaktens lokala organ i det område där de blivit valda.

114 §

Ingen ledamot i Folkmaktens Nationalförsamling kan anhållas eller ställas inför rätta utan medgivande från Nationalförsam-

lingen eller, då denna inte är samlad, från Statsrådet, förutom då ledamoten grips på bar gärning.

115 §

Mandatet i Folkmaktens Nationalförsamling medför inga personliga privilegier eller ekonomiska fördelar. Under den period som ledamöterna fullgör sina uppdrag får de samma ersättning som på sina vanliga arbetsplatser och upprätthåller sina förbindelser med dessa i alla väsentliga avseenden.

116 §

Ledamöterna i Folkmaktens Nationalförsamling kan när som helst få sina mandat återkallade, på det sätt, av de orsaker och i enlighet med det förfarande som lagen föreskriver.

117 §

Under pågående sammanträdesperiod har ledamöterna i Folkmaktens Nationalförsamling rätt att ställa frågor till Statsrådet, till Ministerrådet och till enskilda ledamöter i dessa råd. Frågorna ska besvaras under innevarande eller nästa sammanträdesperiod.

118 §

För att på bästa sätt kunna fullgöra sina uppdrag bildar Folkmaktens Nationalförsamling permanenta och temporära utskott bland sina ledamöter, i enlighet med de organisations- och verksamhetsprinciper som lagen föreskriver.

119 §

Nationalförsamlingens ledamöter och utskott har rätt att från Statens organ och enheter få det samarbete och den hjälp de begär för att fullgöra sina uppdrag. Statens organ och enheter är skyldiga att bistå ledamöterna enligt de villkor som lagen föreskriver.

2:3 Statsrådet

120 §

Statsrådet har kollegial karaktär. Rådet ansvarar inför Folkmaktens Nationalförsamling till vilken Statsrådet redovisar hela sin verksamhet.

De lagdekret och beslut som Statsrådet antar föreläggs Nationalförsamlingen för ratificering under dess nästa sammanträde.*

121 §

Nationalförsamlingens ordförande, vice ordförande och sekreterare innehar dessa poster även i Statsrådet, som i övrigt består av de medlemmar som Nationalförsamlingen utser.

Ministerrådets medlemmar kan inte ingå i Statsrådet, ej heller i Statens högsta organ för rättsväsende, valsystem eller revision.

122 §

Det åligger Statsrådet att:

122 a) säkerställa att Grundlagen och lagarna följs;

122 b) vid behov ge gällande lagar en allmängiltig och bindande tolkning;

122 c) utfärda lagdekret och besluta om resolutioner;

* *Mellan Nationalförsamlingens sammanträdesperioder har Statsrådet ansvaret i Nationalförsamlingens ställe.*

År 2020 har Statsrådet 21 medlemmar varav 10 är kvinnor. Rådets ordförande är Juan Esteban Lazo Hernández.

Förutom att vara ledamöter i Nationalförsamlingen har rådets medlemmar ledande positioner i Kubas samhälls- och organisationsliv, såsom fackföreningsrörelsen, kvinnoförbundet, småbrukarna, hälsovården, universiteten m.m. Landets olika delar är väl representerade i Statsrådet.

122 d) sammankalla Folkmaktens Nationalförsamling till extra sammanträden;

122 e) fastställa datum och kalla till de regelbundna allmänna valen till Folkmaktens Nationalförsamling och till Folkmaktens kommunförsamlingar.

122 f) granska de lagförslag som lämnas in för behandling av Folkmaktens Nationalförsamling;

122 g) tillse att Nationalförsamlingens beslut efterlevs;

122 h) vilandeförklara sådana presidentdekret, dekret, beslut och övriga bestämmelser som strider mot Grundlagen eller gällande lag. Detta ska meddelas Nationalförsamlingen vid dess nästa sammanträde efter vilandeförklaringen;

122 i) vilandeförklara beslut och bestämmelser fattade av Folkmaktens Kommunförsamlingar som inte överensstämmer med Grundlagen eller lagarna, lagdekreten, presidentdekreten, dekreten, eller övriga bestämmelser fattade av behörigt organ, eller som kan anses ha konsekvenser för andra lokalsamhällens intressen eller landets allmänna intressen. Detta ska meddelas Nationalförsamlingen vid dess nästa sammanträde efter vilandeförklaringen;

122 j) upphäva eller ändra de beslut och övriga bestämmelser fattade av guvernörerna eller provinsråden som strider mot Grundlagen eller lagarna, lagdekreten, presidentdekreten, dekreten, eller övriga bestämmelser fattade av överordnat organ eller som kan anses ha konsekvenser för andra delar av landet eller landets allmänna intressen;

122 k) mellan Nationalförsamlingens sammanträden välja, utnämna, suspendera, avsätta eller ersätta innehavarna av de befattningar som Nationalförsamlingen har i uppgift att tillsätta, med undantag för Republikens President, Republikens Vicepresident, Nationalförsamlingens ord-

förande, Nationalförsamlingens Vice ordförande, Nationalförsamlingens sekreterare, Statsrådets ledamöter och Premiärministern. Högsta Folkdomstolens ordförande, Republikens Statsåklagare, Republikens Statsrevisor och Nationella Valmyndighetens ordförande kan endast avstängas från sina tjänster för viss tid. I samtliga fall ska detta meddelas Nationalförsamlingen vid dess nästa sammanträde;

122 l) på förslag av Republikens President, då Nationalförsamlingen inte är i sammanträde och inte kan sammankallas med nödvändig säkerhet och skyndsamhet, förklara krigstillstånd eller krig vid militär aggression och sluta fred;

122 m) utfärda allmänna instruktioner till domstolarna genom Högsta Folkdomstolens Styrande Råd;

122 n) inrätta utskott;

122 ñ) ratificera och säga upp internationella fördrag;

122 o) på förslag av Republikens President, tillsätta eller avsätta cheferna för Kubas diplomatiska beskickningar i andra stater, internationella organ eller internationella organisationer;

122 p) utöva kontroll och revision av statliga organ;

122 q) då Nationalförsamlingen inte är i sammanträde, inrätta eller avveckla centrala statliga administrativa organ eller vidta andra organisatoriska åtgärder som bedöms erforderliga;

122 r) godkänna sådana utländska investeringar som åligger Statsrådet;

122 s) då Nationalförsamlingen inte är i sammanträde undersöka och godkänna de justeringar i statsbudgeten som anses nödvändiga;

122 t) samordna och säkra den verksamhet som utförs av Nationalförsamlingens ledamöter och de permanenta och temporära arbetsutskotten; och

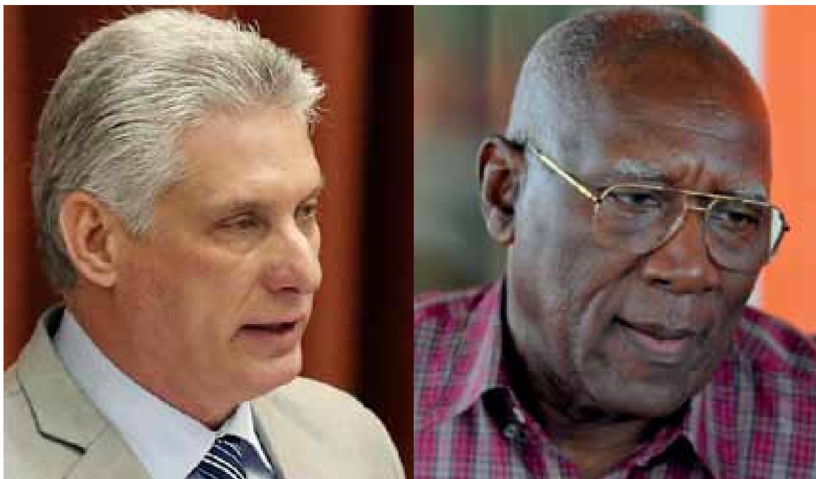
122 u) utföra övriga uppgifter som Grundlagen, lagarna eller Nationalförsamlingen ålägger Statsrådet.

123 §

Alla beslut i Statsrådet fattas med enkel majoritet.

124 §

Det mandat som Statsrådet fått av Folkmaktens Nationalförsamling upphör när ett nytt Statsråd tillsätts efter det att Nationalförsamlingen har valts för en ny period, med den periodicitet som är fastställd.

Kubas President, Miguel Dáz-Canel Bermúdez och Vicepresident Salvador Valdés Mesa, valdes den 16 april 2018.

Kapitel 3 Republikens President och Vicepresident

125 §

Republikens President är statschef för Republiken Kuba.

126 §

Republikens President väljs av Folkmaktens Nationalförsamling bland dess ledamöter, för en mandatperiod om fem år. Republikens President redovisar sin verksamhet till Nationalförsamlingen.

Republikens President måste väljas med absolut majoritet.*

Republikens President kan inneha sin befattning i högst två på varandra följande mandatperioder, varefter han eller hon inte kan inneha den igen.

* *Absolut majoritet innebär röster från mer än hälften av ledamöterna.*

127 §

För att kunna väljas till Republikens President måste kandidaten ha fyllt trettiofem år, åtnjuta fullständiga medborgerliga och politiska rättigheter, vara kubansk medborgare från födseln och inte inneha något annat medborgarskap.

Dessutom måste kandidaten vara yngre än sextio år vid valet till en första mandatperiod.

128 §

Det åligger Republikens President att:

128 a) följa och övervaka att Grundlagen och lagarna respekteras;

128 b) företräda Staten och leda dess allmänna politik;

128 c) leda utrikespolitiken, relationerna med andra stater och politiken som rör Nationens försvar och säkerhet

128 d) underteckna de lagar som Folkmaktens Nationalförsamling stiftar och ombesörja att de publiceras i Republikens Officiella Tidskrift, i enlighet med gällande lag;

128 e) för Folkmaktens Nationalförsamling, efter att ha blivit vald av detta organ, på detta eller på därpå följande sammanträde presentera Ministerrådets medlemmar;

128 f) föreslå Nationalförsamlingen respektive Statsrådet att välja, utnämna, suspendera, avsätta eller ersätta Premiärministern, Högsta Folkdomstolens ordförande, Statsåklagaren, Statsrevisorn, Nationella Valmyndighetens ordförande och Ministerrådets medlemmar;

128 g) för ledamöterna i berörda kommunförsamlingar föreslå val eller avsättning av provinsernas guvernörer och viceguvernörer;

128 h) hålla sig underrättad om, utvärdera och fatta beslut med anledning av och baserade på Premiärministerns rapporter gällande ministerns egen, Ministerrådets eller dess verkställande utskotts verksamhet;

128 i) utöva högsta ledarskap över de väpnade styrkorna och besluta om deras allmänna organisation;

128 j) vara ordförande i Nationella Försvarsrådet och föreslå Nationalförsamlingen respektive Statsrådet att i händelse av militär aggression förklara krigstillstånd eller krig;

128 k) beordra allmän mobilisering när landets försvar så kräver, liksom att förklara undantagstillstånd och katastrofläge, i de fall som föreskrivs i Grundlagen, och att, så snart omständigheterna tillåter, i enlighet med gällande lag, underrätta Folkmaktens Nationalförsamling, eller Statsrådet om Nationalförsamlingen inte kan sammanträda;

128 l) i rang och ansvar befordra de främsta officerarna i nationens militära institutioner och också avsluta deras tjänster i enlighet med gällande lag;

128 m) i förekommande fall besluta om att bevilja kubanskt medborgarskap, acceptera avsägelser av medborgarskap och utfärda order om förlust av medborgarskap;

128 n) i enlighet med Grundlagen och gällande lagar föreslå att vilandeförklara, ändra eller upphäva bestämmelser och beslut fattade av Statens organ, om dessa strider mot Grundlagen, lagarna eller om de påverkar landets allmänna intressen;

128 ñ) i tjänsten utfärda presidentdekret och andra bestämmelser;

128 o) inrätta utskott eller temporära arbetsgrupper för att genomföra specifika projekt;

128 p) föreslå Statsrådet att utse eller avsätta chefer för Kubas diplomatiska beskickningar i andra stater, internationella organ eller internationella organisationer;

128 q) tilldela eller återkalla titeln Ambassadör för Republiken Kuba;

128 r) dela ut hedersdekorationer och hederstitlar;

128 s) som representant för Republiken Kuba, bevilja eller avslå godkännande av chefer för andra staters diplomatiska beskickningar;

128 t) ta emot ackrediteringsbrev från cheferna för utländska diplomatiska beskickningar. I undantagsfall kan detta delegeras till Republikens Vicepresident;

128 u) bevilja nåd, och begära att Folkmaktens Nationalförsamling utfärdar amnesti;

128 v) delta i egen rätt i Statsrådets sammanträden och sammankalla rådet när det anses nödvändigt;

128 w) vara ordförande när Ministerrådet och Ministerrådets verkställande utskott sammanträder; och

128 x) utföra övriga uppgifter som Grundlagen eller lagarna ålägger Republikens President.

129 §

För att kunna väljas till Republikens Vicepresident måste man ha fyllt trettiofem år, åtnjuta fullständiga medborgerliga och politiska rättigheter, vara kubansk medborgare från födseln och inte inneha något annat medborgarskap.

Valet sker på samma sätt, för samma mandatperiod och med samma mandatbegränsningar som gäller för Republikens President.

130 §

Republikens Vicepresident ska fullfölja de uppgifter som Republikens President delegerar till eller ger Republikens Vicepresident.

131 §

Vid Presidentens frånvaro, sjukdom eller död ersätts denne temporärt av Vicepresidenten.

När frånvaron är definitiv, väljer Nationalförsamlingen en ny President.

När posten som Vicepresident är vakant, ska Nationalförsamlingen välja en ersättare.

Om både Presidentens och Vicepresidentens frånvaro är definitiva, ska Nationalförsamlingen välja ersättare för båda. Nationalförsamlingens ordförande träder in som Republikens President under övergångsperioden.

Lagen föreskriver förfarandet för att verkställa detta.

132 §

Republikens President och Republikens Vicepresident ska utföra sina uppdrag tills deras efterträdare valts av Folkmaktens Nationalförsamling.

Kapitel 4 Republikens Regering

4:1 Ministerrådet

133 §

Ministerrådet är högsta verkställande och administrativa organ och utgör Republikens Regering.

134 §

Ministerrådet består av Premiärministern, Vice premiärministrarna, ministrarna, sekreteraren och övriga medlemmar som lagen föreskriver.

Generalsekreteraren för Kubas Arbetares Centralorganisation deltar i sin egen rätt på Ministerrådets sammanträden.

135 §

Ministerrådets verkställande utskott utgörs av Premiärministern, Vice premiärministrarna, sekreteraren och övriga medlemmar av Ministerrådet som Republikens President utser.

Verkställande utskottet kan besluta i frågor som ankommer på Ministerrådet under perioderna mellan rådets sammanträden.

136 §

Ministerrådet ansvarar inför Folkmaktens Nationalförsamling och redovisar regelbundet sin verksamhet till denna.

137 §

Det åligger Ministerrådet att:

137 a) följa och säkerställa att Grundlagen och lagarna följs;

137 b) organisera och leda genomförandet av de politiska, ekonomiska, kulturella, vetenskapliga, sociala och försvarsverksamheter som Folkmaktens Nationalförsamling beslutat om;

137 c) lägga förslag om allmänna syften och mål för övergripande planer på kort, medellång och lång sikt för Statens ekonomiska och sociala utveckling och, när planerna antagits av Folkmaktens Nationalförsamling, organisera, leda och övervaka deras verkställande;

137 d) godkänna internationella avtal och underställa dem Statsrådet för ratificering;

137 e) leda och övervaka utrikeshandel och utländska investeringar;

137 f) utarbeta förslag till statsbudget och, när det godkänts av Nationalförsamlingen, övervaka dess verkställande;

137 g) genomföra och kräva efterlevnad av de beslutade målen för att stärka de monetära, finansiella och skattemässiga systemen;

137 h) utarbeta lagförslag och underställa dem Nationalförsamlingens respektive Statsrådets övervägande;

137 i) säkra landets försvar, upprätthålla den inre ordningen och säkerheten, skydda de medborgerliga rättigheterna och i händelse av katastrofer skydda liv och egendom;

137 j) leda statsförvaltningen och ena, samordna och granska verksamheterna i Statens centrala administration, i de olika nationella enheterna och i de olika lokala administrationerna;

137 k) utvärdera och fatta beslut utifrån verksamhetsrapporterna från provinsernas guvernörer;

137 l) etablera, förändra eller avveckla enheter som är underställda eller anslutna till Ministerrådet. I tillämpliga fall har Ministerrådet befogenhet att göra detsamma med centrala statliga administrativa organ;

137 m) vägleda och kontrollera guvernörernas utövande av sina uppdrag;

137 n) godkänna eller auktorisera de former av utländsk investering som åligger Ministerrådet;

137 ñ) verkställa de lagar och beslut som Folkmaktens Nationalförsamling fattar, liksom Statsrådets lagdekret och föreskrifter och presidentdekreten och, när så erfordras, utfärda tillämpningsföreskrifter;

137 o) utfärda dekret och bestämmelser utifrån gällande lag, och övervaka att de verkställs;

137 p) inför Statsrådet föreslå vilandeförklaring av beslut fattade av Folkmaktens Kommunförsamlingar som strider mot lagarna eller övriga gällande bestämmelser, eller som kan anses ha konsekvenser för andra lokalsamhällens intressen eller landets allmänna intressen;

137 q) vilandeförklara sådana avtal och bestämmelser fattade av provinsråden eller kommunförvaltningarna som inte överensstämmer med Grundlagen, lagarna, förordningarna, presidentdekreten, dekreten eller övriga bestämmelser utfärdade av överordnade organ, eller som kan anses ha konsekvenser för andra lokalsamhällens intressen eller landets intressen i allmänhet. Detta ska meddelas Statsrådet respektive Folkmaktens Nationalförsamling;

137 r) helt eller delvis upphäva de bestämmelser som utfärdas av provinsernas guvernörer när de strider mot Grundlagen, lagarna, lagdekreten, presidentdekreten, dekreten eller andra beslut fattade av behörigt organ, eller som kan anses ha konsekvenser för andra lokalsamhällens intressen eller landets allmänna intressen;

137 s) helt eller delvis upphäva sådana beslut som fattats av chefer i Statens centrala administrativa organ, när dessa

beslut står i motsättning till obligatoriska föreskrifter utfärdade från en högre nivå;

137 t) inrätta de utskott som anses nödvändiga för att underlätta för Ministerrådet att fullgöra sina ålagda uppgifter;

137 u) tillsätta och ersätta chefer och tjänstemän i enlighet med sin lagfästa behörighet;

137 v) till Folkmaktens Nationalförsamling eller Statsrådet inlämna sitt regelverk för godkännande; och

137 w) utföra övriga uppgifter som Grundlagen, lagarna, Nationalförsamlingen eller Statsrådet ålägger Ministerrådet.

138 §

Ministerrådet har kollegial karaktär och dess beslut fattas med enkel majoritet.*

139 §

Ministerrådet förblir i tjänst tills den nya mandatperiodens Nationalförsamling utsett en ny regering.

* *Enkel majoritet innebär att ett förslag vid en omröstning måste stödjas av mer än hälften av det totala antalet avgivna röster. De som avstår från att rösta eller är frånvarande räknas bort.*

Manuel Marrero Cruz utsågs till Kubas premiärminister den 21 december 2019.

4:2 Premiärministern

140 §

Premiärministern är Republikens regeringschef.

141 §

Premiärministern utses av Nationalförsamlingen, på förslag av Republikens President, för en mandatperiod om fem år.

För att bli utsedd till premiärminister krävs absolut majoritet.*

142 §

Premiärministern ansvarar inför Nationalförsamlingen och Republikens President, och redovisar sin egen, Ministerrådets och Ministerrådets verkställande utskotts verksamhet till dem, när så begärs.

* *Absolut majoritet innebär att ett förslag vid en omröstning måste stödjas av mer än hälften av det totala antalet röstberättigade.*

143 §

För att kunna väljas till Premiärminister, måste kandidaten vara ledamot i Nationalförsamlingen, ha fyllt trettiofem år, åtnjuta fullständiga medborgerliga och politiska rättigheter, vara kubansk medborgare från födseln och inte inneha något annat medborgarskap.

144 §

Det åligger Premiärministern att:

144 a) följa och säkerställa att Grundlagen och lagarna respekteras;

144 b) representera Republikens Regering;

144 c) kalla till och leda sammanträdena i Ministerrådet eller dess verkställande utskott;

144 d) följa och övervaka verksamheten i Statens centrala administrativa organ, i de nationella enheterna och de lokala administrationerna;

144 e) temporärt och i undantagsfall åta sig ledningen för vilket som helst av Statens centrala administrativa organ;

144 f) när berörda organ önskar ersätta enskilda medlemmar i Ministerrådet, meddela det önskemålet till Republikens President och i varje sådant fall föreslå en ersättare;

144 g) utöva kontroll över det arbete som cheferna för Statens centrala administrativa organ utför;

144 h) ge instruktioner till Guvernörerna och kontrollera att de verkställs;

144 i) i undantagsfall besluta om verkställande eller administrativa frågor inom Ministerrådets behörighet, när situationen eller frågans brådskande natur kräver det, och där-

efter informera Ministerrådet eller dess verkställande utskott;

144 j) tillsätta och ersätta chefer och tjänstemän i enlighet med de befogenheter som anges i lagen;

144 k) underteckna de rättsliga bestämmelser som Ministerrådet eller Ministerrådets verkställande utskott antar, och ombesörja att de publiceras i Republikens Officiella Tidskrift;

144 l) inrätta temporära utskott eller arbetsgrupper för att verkställa specifika uppgifter; och

144 m) utföra övriga uppgifter som Grundlagen eller lagarna ålägger Premiärministern.

4:3 Ministerrådets medlemmar

145 §

Det åligger Ministerrådets medlemmar att:

145 a) representera Ministerrådet eller Premiärministern i situationer som kräver det;

145 b) följa beslut och andra bestämmelser som Ministerrådet eller Ministerrådets verkställande utskott ålägger dem och avrapportera till Premiärministern;

145 c) fullfölja de uppgifter som Premiärministern ålägger dem och utöva de befogenheter som Premiärministern i varje enskilt fall delegerar till dem;

145 d) leda sitt ministerium eller organ i dess arbetsuppgifter, och för detta ändamål utfärda nödvändiga resolutioner och bestämmelser;

145 e) när det inte uttryckligen är något annat statligt organs uppgift, fatta de beslut som erfordras för att verkställa och tillämpa lagar, lagdekret och övriga bestämmelser som berör dem;

145 f) medverka i Ministerrådets sammanträden med yttrande- och rösträtt och för rådets bedömning lägga fram förslag till lagar, lagdekret, dekret, resolutioner eller andra relevanta förslag;

145 g) utnämna och ersätta chefer och tjänstemän enligt de befogenheter som lagen gett dem; och

145 h) utföra övriga uppgifter som Grundlagen eller lagarna ålägger dem.

4:4 Statens centrala administration

146 §

De ministerier och organ som utgör Statens centrala administration, dess antal, benämning, uppdrag och funktioner, bestäms i lagen.

Kapitel 5 Domstolarna

147 §

Rättskipningen utgår från folket och utövas i dess namn av Högsta Folkdomstolen och övriga i lag instiftade domstolar.

Lagen föreskriver de viktigaste målen för rättskipningen och reglerar domstolarnas organisation, jurisdiktion, behörighet och hur de konstitueras för att utöva denna rättsskipning.

Vidare reglerar lagen lekmannadomares medverkan, behörighetsvillkoren för domare i Högsta Folkdomstolen och för andra domare; hur dessa utses samt grunderna för och formaliteterna vid avsättning eller tjänstgöringens upphörande.

148 §

Domstolarna utgör ett system av statliga organ som är helt fristående från alla andra statliga organ.

Högsta Folkdomstolen är högsta rättsliga myndighet och dess beslut är slutgiltiga.

Via sitt styrande råd utövar Högsta Folkdomstolen sitt lagstiftningsinitiativ och sin lagenliga tillsyn, fattar beslut och fastställer normer som är bindande för alla folkdomstolar, tar tillvara dessas erfarenheter och ger bindande instruktioner för att upprätta en enhetlig rättspraxis vad gäller tolkningen och tillämpningen av lagen.

149 §

Domarna och lekmannadomarna vid Högsta Folkdomstolen väljs av Folkmaktens Nationalförsamling eller, i förekommande fall, av Statsrådet.

Lagen fastställer hur övriga domare väljs.

150 §

I sin rättsskipning är domarna oberoende och är skyldiga att lyda lagen och ingen annan.

De kan heller inte avsättas, såvida det inte föreligger rättsliga skäl att avstänga eller avsätta dem från tjänsten.

151 §

Domstolarnas domar och övriga slutliga avgöranden inom deras behörighetsområden är rättsligt tvingande för de olika statliga organen, för alla enheter och för medborgarna, såväl för de som är direkt berörda, som för de som utan att vara direkt berörda måste delta i verkställandet av domarna.

152 §

I de juridiska processer där lekmannadomare deltar har dessa samma rättigheter och skyldigheter som lagfarna domare.

Utövandet av de rättsliga uppgifter som ålagts lekmannadomaren har på grund av sin samhälleliga betydelse prioritet före dennes vanliga sysselsättning.

153 §

I alla domstolar är förhandlingarna offentliga, utom i fall där Statens säkerhet, moraliska skäl, den allmänna ordningen eller respekten för den brottsdrabbade eller dennes familj berättigar att de hålls bakom stängda dörrar.

154 §

Högsta Folkdomstolen redovisar sin verksamhet till Folkmaktens Nationalförsamling på det sätt och med den regelbundenhet som lagen föreskriver.

155 §

Rätten att avsätta domare tillkommer det organ som valt dem.

Kapitel 6 Republikens Åklagarmyndighet

156 §

Republikens Åklagarmyndighet är det statliga organ vars grundläggande uppgift är att i Statens namn utöva kontroll över brottsutredningar och väcka allmänt åtal, samt säkerställa att Statens organ, enheter och medborgare strikt följer Grundlagen, lagarna och andra rättsliga bestämmelser.

Lagen fastställer Åklagarmyndighetens övriga mål och funktioner, liksom på vilket sätt, i vilken omfattning och i vilka sammanhang myndigheten utövar sina befogenheter.

157 §

Republikens Åklagarmyndighet utgör en odelbar och funktionellt oberoende enhet, underställd Republikens President.

Statsåklagaren leder och utfärdar regler för Åklagarmyndighetens verksamhet i hela landet. Myndighetens organ är vertikalt organiserade i hela landet. De är endast underställda Republikens Åklagarmyndighet och oberoende av alla lokala organ.

158 §

Statsåklagaren och de Vice Statsåklagarna väljs och kan avsättas av Folkmaktens Nationalförsamling eller, i dess ställe, av Statsrådet.

159 §

Republikens Åklagarmyndighet redovisar sin verksamhet till Folkmaktens Nationalförsamling på det sätt och med den regelbundenhet som lagen föreskriver.

Kapitel 7 Republikens Statsrevision

160 §

Republikens Statsrevision är det statliga organ vars grundläggande uppgift är att säkerställa en korrekt och transparent förvaltning av offentliga medel och utöva högsta kontroll över den offentliga administrationen.

Lagen reglerar övriga funktioner och aspekter kring dess verksamhet.

161 §

Republikens Statsrevision är oberoende av alla andra organ. Den är vertikalt organiserad i hela landet och underställd Republikens President.

Republikens Statsrevisor är Statsrevisionens högsta auktoritet och det åligger Statsrevisorn att leda och reglera revisionens verksamhet i hela landet.

162 §

Republikens Statsrevision redovisar sin verksamhet till Folkmaktens Nationalförsamling på det sätt och med den regelbundenhet som lagen föreskriver.

163 §

Republikens Statsrevisor och Vice Statsrevisorer väljs och avsätts av Nationalförsamlingen eller Statsrådet.

Kapitel 8 Det juridiska regelverket

8:1 Lagstiftningsinitiativ

164 §

Följande har rätt att lägga lagförslag:

164 a) Republikens President;

164 b) ledamöterna i Folkmaktens Nationalförsamling;

164 c) Statsrådet;

164 d) Ministerrådet;

164 e) Nationalförsamlingens utskott;

164 f) nationella styrelsen för Kubas Arbetares Centralorganisation (CTC) och övriga massorganisationers och sociala organisationers nationella styrelser;

164 g) Högsta Folkdomstolens Styrande Råd, i frågor rörande rättsskipning;

164 h) Republikens Åklagarmyndighet, inom sitt behörighetsområde;

164 i) Republikens Statsrevision, inom sitt behörighetsområde;

164 j) Nationella Valmyndigheten, i frågor som rör valsystemet; och

164 k) medborgarna. I detta fall är det ett ofrånkomligt krav att initiativet tas av minst tiotusen röstberättigade medborgare.

Lagen föreskriver tillvägagångssättet för lagförslagens behandling.

Ovan: Raúl Castro besöker skolbarn i provinsen Santiago de Cuba 2018.

Nedan: Kubas president Miguel Díaz-Canel på ett av sina många besök på arbetsplatser. Här en livsmedelsindustri några mil öster om Havanna.

8:2 Hur lagar utarbetas, publiceras och vinner laga kraft

165 §

De lagar och lagdekret som Folkmaktens Nationalförsamling respektive Statsrådet antar träder i kraft det datum som anges i respektive lag.

Lagar, lagdekret, presidentdekret, dekret, resolutioner och övriga bestämmelser som är av allmänt intresse och som utfärdas av behöriga organ ska publiceras i Republikens Officiella Tidskrift.

Lagen föreskriver regelverket för hur nya lagar utarbetas, publiceras och när de vinner laga kraft.

Kuba, med en befolkning på 11,22 miljoner 2018, är indelad i 16 provinser (inkl. Ungdomsön, Isla de la Juventud, en s.k. specialkommun) enligt den uppdaterade politisk-administrativa indelningen som trädde i kraft i januari 2011. Nya provinser var då Artemisa och Mayabeque.

Provinsen Havanna (Ciudad de la Habana) med en befolkning på 2,12 miljoner år 2018, är indelad i 15 kommuner. Varje kommun (municipio) är indelad i 3-10 kommundelsnämnder (Consejos Populares). Se även karta sid 108.

Avdelning 7

STATENS TERRITORIELLA INDELNING

166 §

Av politiska och administrativa skäl är landet indelat i provinser och kommuner. Deras antal, gränser och namn fastställs i lag.

Lagen kan fastställa andra indelningar och inrätta system för administrativ underordning och särskilda regleringssystem för kommuner eller andra territoriella avgränsningar, med utgångspunkt från deras geografiska läge eller ekonomiska och sociala betydelse. I varje enskilt fall garanteras folkets representation genom Folkmaktsorganen.

Kommuner kan delas in i administrativa områden, i enlighet med lagen.

167 §

Provinserna är egna juridiska personer i alla legala avseenden och organiseras enligt lagen som en mellannivå mellan Statens centrala strukturer och kommunerna, med samma geografiska utsträckning som de kommuner de består av. En provins leds av Folkmaktens Provinsregering.

168 §

Kommunen är det lokala samhället, organiserat enligt lagen, som utgör den primära och grundläggande politisk-administrativa enheten i nationens organisation. Kommunen åtnjuter autonomi och är en juridisk person i alla avseenden.

Kommunen omfattar ett geografiskt område där befolkningen har de grannskaps-, ekonomiska och sociala förhållanden som krävs för att tillfredsställa lokala behov, samtidigt som de nationella intressena tillgodoses.

Kommunen styrs av Folkmaktens Kommunförsamling, har sina egna inkomster, utöver de anslag den erhåller från Republikens regering, för den ekonomiska och sociala utvecklingen inom sitt geografiska område och för andra statliga mål.

169 §

Kommunens autonomi inkluderar att välja eller tillsätta sina myndigheter, att besluta hur den ska använda sina resurser och tillämpa sin behörighet samt att fatta beslut och utfärda bestämmelser som är nödvändiga för att utöva sina befogenheter, i enlighet med Grundlagen och lagarna.

Autonomin utövas i enlighet med principerna om solidaritet, samordning och samarbete med landets övriga delar, utan att skada nationens överordnade intressen.

Avdelning 8
FOLKMAKTENS LOKALA ORGAN

Kapitel 1 Folkmaktens Provinsregering

1:1 Allmänna bestämmelser

170 §

Varje provins styrs av Folkmaktens Provinsregering i nära samarbete med folket. En provinsregering består av en Guvernör och ett Provinsråd.

171 §

Folkmaktens Provinsregering representerar Staten och har som huvuduppdrag att arbeta för den sociala och ekonomiska utvecklingen i sitt geografiska område, i enlighet med landets allmänna mål. Den fungerar som en samordnare mellan Statens centrala instanser och kommunerna, där provinsregeringen bidrar genom att harmonisera provinsens och dess kommuners intressen med de befogenheter och funktioner som Grundlagen och lagarna ger den.

172 §

Beträffande de enheter som inte är underordnade Folkmaktens Provinsregering, bistår provinsregeringen dem med att utveckla sin verksamhet och genomföra sina planer inom provinsen, i enlighet med vad som anges i Grundlagen och lagarna.

173 §

När Folkmaktens Provinsregering utövar sina funktioner och skyldigheter får den inte ta över eller blanda sig i sådant som enligt Grundlagen och lagarna åligger Folkmaktens kommunala organ.

1:2 Provinsens Guvernör och Viceguvernör

174 §

Guvernören har det högsta verkställande och administrativa ansvaret i sin provins.

175 §

Guvernören väljs, på förslag av Republikens President, av ledamöterna i provinsens kommunförsamlingar, för en mandatperiod om fem år, enligt det tillvägagångssätt som lagen föreskriver.

176 §

För att kunna utses till Guvernör måste man vara kubansk medborgare från födseln och inte inneha något annat medborgarskap, ha fyllt trettio år, vara bosatt i provinsen och åtnjuta fullständiga medborgerliga och politiska rättigheter.

Beatriz Johnson Urrutia
guvernör i provinsen Santiago de Cuba

Tamara Valido Beniíez
guvernör i provinsen Mayabeque

Teresita Romero Rodríguez
guvernör i provinsen Sancti Spiritus

Yoseily Góngora López
guvernör i provinsen Camagüey

4 av Kubas 15 nyvalda guvernörer är kvinnor
och 12 av de vice guvernörerna är kvinnor.

177 §

Guvernören ansvarar inför Folkmaktens Nationalförsamling, Statsrådet, Ministerrådet och Provinsrådet. Guvernören redovisar sin verksamhet till dessa, när det efterfrågas och i de frågor som efterfrågas.

178 §

Guvernören organiserar och leder Provinsens administration, biträdd av en administrativ enhet.

Lagen fastställer hur Provinsens administration utformas, dess struktur och funktioner, liksom dess förbindelser med Folkmaktens nationella och kommunala organ.

179 §

Det åligger Guvernören att:

179 a) inom sitt område följa och se till att Grundlagen och lagarna följs;

179 b) sammankalla Provinsrådet och vara ordförande vid dess möten;

179 c) leda, samordna och övervaka arbetet inom Provinsens administration och, inom sin behörighet, utfärda rättsliga bestämmelser och fatta erforderliga beslut;

179 d) ge direktiv om och övervaka att provinsens ekonomiska utvecklingsplan upprättas, att den genomförs och att dess budget följs, i enlighet med den politik som behöriga nationella organ beslutat;

179 e) ge direktiv om att provinsens markanvändnings- och bebyggelseplaner upprättas och övervaka att de genomförs;

179 f) utnämna och ersätta chefer och tjänstemän i Provinsens administration och underställa detta beslut Provinsrådet för godkännande i de fall som lagen föreskriver;

179 g) efter Provinsrådets godkännande, förelägga Ministerrådet politiska förslag som kan bidra till provinsens allsidiga utveckling;

179 h) efter Provinsrådets godkännande, informera Ministerrådet om sådana beslut som överordnade organ tagit som påverkar lokalsamhällets intressen eller som anses ligga utanför det beslutsfattande organets befogenhet;

179 i) vilandeförklara sådana beslut om bestämmelser och annat som kommunförvaltningarna fattat som inte överensstämmer med Grundlagen eller lagarna, lagdekreten, presidentdekreten, övriga dekret eller med andra beslut fattade av behörigt statligt organ, eller som har konsekvenser för andra lokalsamhällens intressen eller landets allmänna intressen. Detta ska meddelas den berörda kommunförsamlingen på dess nästkommande sammanträde efter vilandeförklaringen;

179 j) upphäva eller ändra sådana beslut och bestämmelser som fattats respektive utfärdats av Provinsens underordnade administrativa myndigheter som strider mot Grundlagen, lagarna eller övriga gällande bestämmelser eller som har konsekvenser för andra lokalsamhällens intressen eller landets allmänna intressen.

179 k) inrätta utskott eller temporära arbetsgrupper;

179 l) ombesörja att de beslut Provinsrådet fattar som är av intresse för allmänheten publiceras, och utöva tillsyn över dess verkställande; och

179 m) utföra övriga uppgifter som Grundlagen eller lagarna ålägger Guvernören.

180 §

Viceguvernören väljs på samma sätt, för samma period och måste uppfylla samma krav som gäller för Guvernören.

181 §

Viceguvernören ska fullfölja de uppgifter som Guvernören delegerar eller ger till Viceguvernören.

På samma sätt ersätts Guvernören av Viceguvernören vid Guvernörens frånvaro, sjukdom eller död, enligt det tillvägagångssätt som lagen föreskriver.

1:3 Provinsrådet

182 §

Provinsrådet är ett kollegialt och rådgivande organ med de funktioner som Grundlagen och lagarna föreskriver.

Dess beslut fattas med enkel majoritet av medlemmarna.

Provinsrådets ordförande är Guvernören och rådet består i övrigt av viceguvernören, ordförandena och vice ordförandena i de ingående kommunförsamlingarna samt deras kommundirektörer.

183 §

Provinsrådet håller sina ordinarie sammanträden med den frekvens som fastställs i lagen. Extraordinära sammanträden hålls när Guvernören eller mer än hälften av rådets medlemmar så begär.

184 §

Det åligger Provinsrådet att:

184 a) följa och inom sitt verksamhetsområde upprätthålla Grundlagen, lagarna och övriga allmänna bestämmelser, liksom sina egna beslut;

184 b) godkänna och utifrån sin behörighet övervaka provinsens ekonomiska plan och budget;

184 c) fatta beslut i enlighet med Grundlagen och lagarna;

184 d) vägleda och samordna provinsens politiska, ekonomiska, kulturella, vetenskapliga, sociala, försvarspolitiska och säkerhetspolitiska verksamheter som Staten tillhandahåller;

184 e) utvärdera de kommunala förvaltningarnas resultat och godkänna de åtgärder som behöver vidtas;

184 f) godkänna politiska förslag som bidrar till provinsens allsidiga utveckling, innan dessa presenteras för Ministerrådet;

184 g) på begäran av Guvernören överpröva sådana beslut som behöriga organ fattat som anses innebära en påverkan på lokalsamhället eller som anses ligga utanför det beslutsfattande organets befogenhet;

184 h) regelbundet granska hur enheterna inom provinsen hanterar de synpunkter, klagomål och petitioner som inkommit från befolkningen;

184 i) ge förslag och rekommendationer till Guvernören gällande dennes verksamhetsrapport och i andra frågor som Guvernören konsulterar Provinsrådet;

184 j) föreslå Statsrådet att vilandeförklara beslut eller bestämmelser fattade respektive utfärdade av Folkmaktens Kommunförsamlingar i provinsen, när dessa strider mot överordnade rättsregler eller på annat sätt kan anses påverka lokalbefolkningens intressen;

184 k) föreslå Nationalförsamlingen att upphäva eller ändra de beslut och bestämmelser fattade av Folkmaktens Kommunförsamlingar i provinsen som strider mot överordnade beslut och bestämmelser eller kan anses påverka lokalbefolkningens intressen;

184 l) inrätta utskott eller temporära arbetsgrupper; och

184 m) utföra övriga uppgifter som Grundlagen och lagarna ålägger Provinsrådet.

Kapitel 2 Folkmaktens kommunala organ

2:1 Folkmaktens Kommunförsamlingar

185 §

Folkmaktens Kommunförsamling är statsmaktens högsta organ i kommunen och utövar därmed den högsta myndigheten inom sitt geografiska område.

Inom ramen för sin behörighet utövar Kommunförsamlingen de uppgifter som Grundlagen och lagarna föreskriver.

186 §

Folkmaktens Kommunförsamlingar består av ledamöter som valts i varje enskild valkrets i kommunen i fria, jämlika, direkta och hemliga val.

187 §

Folkmaktens Kommunförsamlingar förnyas vart femte år, vilket är ledamöternas mandatperiod.

Mandatperioden kan endast förlängas av Folkmaktens Nationalförsamling, i de fall som föreskrivs i Grundlagen.

188 §

Vid sin konstituering väljer Folkmaktens Kommunförsamling inom sig ordförande och vice ordförande och utser sekreterare i enlighet med de krav och den ordning som lagen föreskriver.

Ordföranden för Folkmaktens Kommunförsamling representerar Staten inom sitt geografiska område.

Lagen fastställer vilka befogenheter ordföranden, vice ordföranden och sekreteraren i Folkmaktens Kommunförsamling har.

189 §

Kommunförsamlingarnas ordinarie och extra sammanträden är offentliga, utom i de fall när det är överenskommet att hålla dem bakom stängda dörrar, med hänsyn till Statens intressen eller när frågor som rör enskilda personers värdighet avhandlas.

190 §

För att beslut i Kommunförsamlingen ska vara giltiga måste mer än hälften av dess medlemmar vara närvarande. Beslut fattas med enkel majoritet av rösterna.

191 §

Det åligger Folkmaktens Kommunförsamlingar att:

191 a) följa och upprätthålla Grundlagen, lagarna och övriga allmänna bestämmelser;

191 b) utifrån sin behörighet godkänna och övervaka den ekonomiska planen, budgeten och planen för kommunens allsidiga utveckling;

191 c) godkänna kommunens markanvändnings- och bebyggelseplaner, och kontrollera att de verkställs;

191 d) i förekommande fall välja, utse, avsätta eller ersätta sin Kommunförsamlings ordförande, vice ordförande och sekreterare;

191 e) på förslag av Kommunförsamlingens ordförande utnämna eller ersätta Kommundirektören;

191 f) på förslag av Kommundirektören utnämna och ersätta övriga befattningshavare i Kommunförvaltningen;

191 g) inom ramen för sin behörighet fatta beslut och utfärda direktiv och bestämmelser i frågor av kommunalt intresse och kontrollera deras genomförande;

191 h) med hjälp av sina arbetsutskott kontrollera och granska Kommunförvaltningens verksamhet, utan att skada den kontrollverksamhet som utförs av andra organ och enheter;

191 i) där så är tillämpligt, och i enlighet med vad som fastställts av Ministerrådet eller Provinsregeringen, organisera och kontrollera verksamheten och uppgifterna i de enheter som ansvarar för ekonomisk verksamhet, produktion och service, hälsovård, stödåtgärder, förebyggande och ingripande sociala åtgärder, forskning, utbildning, kultur, rekreation, idrott och miljöskydd i kommunen;

191 j) inom sitt geografiska område kräva och kontrollera att lagen efterlevs, och att den allmänna ordningen och landets försvarskapacitet stärks;

191 k) i förekommande fall föreslå Ministerrådet respektive Guvernören att upphäva beslut som fattats av deras underordnade organ eller myndigheter;

191 l) upphäva eller ändra sådana beslut fattade av underordnade organ eller myndigheter som strider mot normer beslutade av högre juridiska instanser, kan anses negativt påverka lokalsamhällets intressen eller överskrider beslutsfattarnas befogenheter;

191 m) efter samråd med Statsrådet godkänna inrättandet av kommundelsnämnder;

191 n) inom sitt geografiska område, i enlighet med vad som föreskrivs i lagen, medverka till att verkställa Statens politik liksom till att utveckla produktion och service i andra enheter som inte är underordnade Kommunförsamlingen;

191 ñ) inrätta arbetsutskott och godkänna de allmänna riktlinjerna för deras arbete; och

191 o) utföra övriga uppgifter som Grundlagen och lagarna ålägger Kommunförsamlingen.

192 §

För att genomföra sina uppdrag har Folkmaktens Kommunförsamling stöd i sina arbetsutskott, kommundelsnämnderna och i befolkningens initiativ och breda delaktighet, och samordnar sitt arbete med massorganisationerna och de sociala organisationerna.

2:2 Folkmaktens Kommunförsamlings ledamöter

193 §

Ledamöterna ska fullgöra det mandat som deras väljare har givit dem i hela lokalsamhällets intresse. De ska därför kombinera sina

uppgifter som ledamöter med sina vanliga ansvars- och arbetsuppgifter. Lagen reglerar hur dessa uppgifter ska genomföras.

194 §

Ledamöterna har följande rättigheter:

194 a) att med yttrande- och rösträtt delta i Kommunförsamlingens sammanträden och i de möten som hålls i de utskott och kommundelsnämnder som ledamöterna ingår i;

194 b) att i frågor som är relevanta för utförandet av sina uppgifter begära information från Kommunförsamlingens ordförande, vice ordförande och sekreterare, utskottens ledamöter och Kommunförvaltningen. Ledamöterna har rätt att få sina frågor besvarade på samma sammanträde eller snarast möjligt;

194 c) att begära uppmärksamhet och information från enheter i hela kommunen om frågor eller problem som påverkar kommunens väljare, med rätt att få svar inom rimlig tid; och

194 d) alla övriga rättigheter som tillfaller dem enligt Grundlagen och lagarna.

195 §

Ledamöterna har följande skyldigheter:

195 a) att stå i ständig kontakt med sina väljare och arbeta för lokalsamhällets delaktighet i lösningen av dess problem;

195 b) att inom sitt ansvarsområde informera Kommunförsamlingen och den lokala administrationen om de åsikter, behov och svårigheter som framförs av deras väljare och arbeta för att finna lösningar;

195 c) att informera väljarna om den politik som förs av Kommunförsamlingen och de åtgärder som har beslutats

för att med beaktande av deras synpunkter tillfredsställa de behov som påpekats eller informera om svårigheterna att uppnå detta;

195 d) att regelbundet redogöra för sin verksamhet inför sina väljare enligt lagens föreskrifter och att, när så begärs, informera sin Kommunförsamling, sitt arbetsutskott och sin kommundelsnämnd om hur arbetet med de ålagda uppgifterna framskrider; och

195 e) att fullfölja övriga skyldigheter som Grundlagen och lagarna ålägger dem.

196 §

Ledamöterna kan när som helst avsättas från sina mandat. Lagen fastställer formen, anledningarna och tillvägagångssätten för detta.

2:3 Folkmaktens Kommunförsamlings utskott

197 §

De permanenta arbetsutskotten inrättas av Folkmaktens Kommunförsamling för att bevaka kommunens intressen, för att hjälpa Kommunförsamlingen att genomföra sin verksamhet och särskilt för att kontrollera och övervaka de olika lokala kommunala verksamheter som är underordnade Kommunförsamlingen.

Dessutom kan utskotten begära information från enheter på andra underordnade nivåer inom kommunen om frågor som kan ha betydelse för lokalsamhället.

Kommunförsamlingens temporära utskott utför specifika arbetsuppgifter som tilldelats dem inom angivna tidsramar.

Kommundelsnämnderna (Consejos Populares) i Cerro, en av Havannas 15 kommuner. Cerro har en befolkning på 124 577 år 2018. Angränsande kommuner är markerade med versaler. I Kubas 15 provinser och 169 kommuner finns totalt 1 401 kommundelsnämnder. Se även karta sid 92.

2:4 Kommundelsnämnden

198 §

Kommundelsnämnden är ett lokalt folkmaktsorgan som är representativt och har högsta auktoritet för att utföra sitt arbete. Den består av de ledamöter som valts i områdets valkretsar och utser inom sig sin ordförande. Kommundelsnämnderna är organiserade i städer, byar, grannskap och samhällen på landsbygden men är ingen egen myndighet i den politisk-administrativa indelningen av landet.*

Företrädare för massorganisationer och för sociala organisationer, liksom för de viktigaste enheterna inom en kommundelsnämnds område kan, beroende på de frågor och teman som ska behandlas, inbjudas till kommundelsnämndens möten med det huvudsakliga målet att stärka samordningen och de gemensamma strävandena för lokalsamhällets väl utifrån de insatser som var och en kan bidra med.

199 §

Kommundelsnämnden representerar både befolkningen i området som det är verksamt i och Kommunförsamlingen. Nämnden utövar kontroll över de produktions- och serviceenheter som har betydelse för lokalsamhället och arbetar aktivt för att tillfredsställa befolkningens behov vad gäller ekonomi, hälsovård, välfärd, utbildning, kultur, idrott och rekreation. Nämnden arbetar också med förebyggande och ingripande sociala åtgärder, och främjar befolkningens delaktighet och lokala initiativ.

Lagen reglerar kommundelsnämndernas organisering och befogenheter.

* *Kommundelsnämnden utgörs av de medlemmar i kommunförsamlingen som bor inom nämndens område.*

2:5 Folkets lokala delaktighet och rätt att framföra petitioner

200 §

Folkmaktens Kommunförsamling har följande skyldigheter för att garantera medborgarnas rätt att framföra petitioner och deras rätt till lokal delaktighet:

200 a) att i frågor som ligger inom dess befogenheter och är av lokal betydelse, rådgöra med medborgarna;

200 b) att garantera att korrekt uppmärksamhet ges till befolkningens förslag, klagomål och petitioner;

200 c) att garantera befolkningens rätt att begära utredning av frågor inom Kommunförsamlingens befogenheter;

200 d) att i erforderlig utsträckning informera befolkningen om beslut av allmänt intresse som Folkmaktens organ fattar;

200 e) att på medborgarnas begäran granska de beslut och bestämmelser från kommunförsamlingen själv eller underordnade kommunala myndigheter, om dessa kan anses skada individers eller kollektiva intressen, och vidta erforderliga åtgärder; och

200 f) att inom sina befogenheter vidta andra åtgärder som är nödvändiga för att garantera dessa rättigheter.

Lagen föreskriver hur dessa garantier tillämpas.

2:6 Kommunförvaltningen

201 §

Kommunförvaltningen har som huvudsakligt mål att bland annat tillfredsställa befolkningens behov vad gäller ekonomi, hälsovård, välfärd, utbildning, kultur, idrott och rekreation inom administrationens jurisdiktion, liksom att vidta förebyggande och ingripande sociala åtgärder.

Lagen fastställer kommunförvaltningens organisation, struktur och funktion.

202 §

Kommunförvaltningen utses av Kommunförsamlingen, är underordnad denna och redovisar sin verksamhet till denna. Dess sammansättning, organisation och funktioner föreskrivs i lagen.

203 §

Kommundirektören är ordförande för kommunförvaltningen. Förvaltningen har kollegial karaktär, utövar verkställande och administrativa funktioner och leder den kommunala verksamheten.

"Rösträtten är en medborgerlig rättighet". Ovan, kommunval i Playa, Havanna, nedan, Alina Bolseiro Gutiérrez, ordförande i Nationella Valmyndigheten.

Avdelning 9
VALSYSTEMET

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

204 §

Alla medborgare med rättslig handlingsförmåga har rätt att delta i Statens ledning, direkt eller genom sina valda ombud i folkmaktsförsamlingarna. De har rätt att i den form som föreskrivs i lag delta i de periodiska valen och folkomröstningarna genom fria, jämlika, direkta och hemliga röster. Varje väljare har rätt till endast en röst.

205 §

Rösträtten är en medborgerlig rättighet. Den utövas frivilligt av kubanska män och kvinnor som har fyllt sexton år, förutom:

205 a) de som på grund av sina funktionshinder av domstol fått sin rättsliga handlingsförmåga begränsad;

205 b) de som genom domstolsbeslut har förlorat sin rösträtt; och

205 c) de som inte uppfyller de krav på bosättning i landet som lagen föreskriver.

206 §

Röstlängden är offentlig och permanent. Den upptar alla medborgare med rösträtt, enligt lagens föreskrifter.

207 §

Alla kubanska män och kvinnor som åtnjuter fullständiga politiska rättigheter och uppfyller övriga krav som lagen föreskriver har rätt att ställa upp i val.

Vid val till Nationalförsamlingen krävs därutöver att personen har fyllt arton år.

208 §

Medlemmar i försvarsmakten har rösträtt och rätt att ställa upp i val, på samma sätt som övriga medborgare.

209 §

Antalet ledamöter i Nationalförsamlingen, respektive i var och en av Kommunförsamlingarna, fastställs i lag i proportion till antalet invånare inom de olika områden som landet indelats i för valen.

Nationalförsamlingens och Kommunförsamlingarnas ledamöter väljs genom fria, jämlika, direkta och hemliga val. Lagen fastställer valens förfarande.

210 §

För att bli vald måste ledamoten erhålla mer än hälften av de avgivna giltiga rösterna i sitt område.

Om så ej sker, eller i andra fall då platser blir obesatta, fastställs i lag på vilket sätt nya val ska genomföras.

Studenterna bär fram fanan med José Martí, frihetskämpe 1853-1895, den kubanska revolutionens andlige fader.

Kapitel 2 Nationella Valmyndigheten

211 §

Nationella Valmyndigheten är det statliga organ som har som grundläggande uppdrag att organisera, leda och övervaka valen och rådgivande och andra folkomröstningar.

Valmyndigheten behandlar och besvarar de klagomål som framställs och genomför de övriga uppgifter som Grundlagen och lagarna anger.

Valmyndigheten garanterar att processerna för demokratiskt deltagande är pålitliga, transparenta, snabba, offentliga, giltiga och opartiska.

212 §

Nationella Valmyndigheten är självständig i förhållande till alla andra organ och ansvarar inför Nationalförsamlingen.

Vid varje slutförd valprocess ska Valmyndigheten informera nationen om valresultatet.

213 §

Nationella Valmyndigheten består av en ordförande, en vice ordförande, en sekreterare och övriga medlemmar som lagen föreskriver.

Nationalförsamlingen eller, i förekommande fall, Statsrådet väljer och avsätter Nationella Valmyndighetens medlemmar.

214 §

Lagen reglerar hur valmyndigheterna organiseras och deras funktioner, sammansättning och tillsättning på alla nivåer.

De som nominerats till eller innehar offentliga förtroendeuppdrag kan inte vara medlemmar i Valmyndigheten.

215 §

Nationella Valmyndigheten kontrollerar röstlängdens sammansättning och dess uppdatering, i enlighet med lagen.

216 §

Alla statliga organ och enheter och deras chefer och tjänstemän är skyldiga att samarbeta med Nationella Valmyndigheten.

Avdelning 10

FÖRSVAR OCH NATIONELL SÄKERHET

Kapitel 1 Allmänna bestämmelser

217 §

Den kubanska Staten grundar sin försvars- och säkerhetspolitik i försvaret av självständigheten, den territoriella integriteten, suveräniteten och freden, utifrån att förebygga och hela tiden bemöta de risker, hot och aggressioner som strider mot landets intressen.

Den strategiska försvarsprincipen bygger på Hela Folkets Krigföring.

Kapitel 2 Nationella Försvarsrådet

218 §

Nationella Försvarsrådet är det högsta statliga organ som har som grundläggande uppgift att under fredstid organisera, leda och förbereda landets försvar. Försvarsrådet bevakar att befintligt regelverk gällande nationens försvar och säkerhet följs.

I undantags- och katastroftillstånd leder Nationella Försvarsrådet landet och påtar sig de befogenheter som åligger Statens organ, med undantag för den lagstiftande befogenheten.

219 §

Nationella Försvarsrådet består av Republikens President, som även är dess ordförande, och som utser Försvarsrådets vice ordförande och övriga medlemmar som lagen föreskriver.

Lagen reglerar Nationella Försvarsrådets organisation, funktion och struktur på dess olika nivåer.

Kapitel 3 Statens väpnade institutioner

220 §

Statens väpnade institutioner består av de Revolutionära Väpnade Styrkorna och Inrikesministeriets väpnade styrkor, vilka har både militär och civil personal för att utföra sina uppgifter.

Lagen reglerar dessa institutioners organisation och funktion samt den militärtjänst som medborgarna måste göra.

221 §

De väpnade institutionernas viktigaste uppdrag är att skydda och upprätthålla Statens självständighet och suveränitet, den territoriella integriteten, säkerheten och freden.

Kapitel 4 Exceptionella situationer och katastrofer

222 §

För att garantera landets försvar och säkerhet i händelse av en militär aggression eller en nära förestående militär aggression, eller andra omständigheter som påverkar landet, kan krigstillstånd, krig, allmän mobilisering och undantagstillstånd temporärt utlysas. Undantagstillstånd kan också utlysas för delar av landet.

Lagen reglerar hur dessa exceptionella situationer utlyses, deras följder och avslut.

223 §

Katastroftillstånd kan utlysas vid alla slags katastrofer som drabbar befolkningen eller samhällets sociala och ekonomiska infrastruktur i en omfattning som innebär att landets normala beredskap till motåtgärder och återhämtning inte är tillräcklig.

Lagen reglerar hur katastroftillstånd utlyses, dess följder och dess avslut.

224 §

Vid exceptionella situationer eller katastrofer reglerar lagen de grundlagsskyddade rättigheter och skyldigheter som måste säkras på annat sätt.

225 §

Då normaltillstånd åter råder i landet skall Nationella Försvarsrådet inför Nationalförsamlingen redogöra för sina beslut under den exceptionella situationen och hur situationen hanterats.

Avdelning 11

GRUNDLAGSREFORMER

226 §

Denna Grundlag kan bara ändras av Folkmaktens Nationalförsamling, genom beslut i omröstning med namnupprop med bifall från minst två tredjedelars majoritet av alla ledamöter.

227 §

Följande har rätt att föreslå förändringar av Grundlagen:

227 a) Republikens President;

227 b) Statsrådet;

227 c) Ministerrådet;

227 d) Nationalförsamlingens ledamöter, med bifall från minst en tredjedel av samtliga ledamöter;

227 e) nationella styrelsen för Kubas Arbetares Centralorganisation (CTC) och övriga massorganisationers och sociala organisationers nationella styrelser; och

227 f) medborgarna, genom att rikta en petition med minst femtio tusen röstberättigade medborgares underskrifter till Nationalförsamlingen och överlämna denna till Nationella Valmyndigheten. Lagen föreskriver proceduren, kraven och garantierna för denna typ av petition.

228 §

När en grundlagsreform rör Nationalförsamlingens sammansättning och funktioner, Statsrådets sammansättning och funktioner, Presidentens befogenheter och mandatperiod, eller de grundlagsskyddade rättigheterna, skyldigheterna och garantierna, så krävs därutöver att grundlagsreformen ratificeras i en folkomröstning med bifall från en majoritet av de röstberättigade.

229 §

Det socialistiska systemets oåterkallelighet som fastställts i paragraf 4, liksom förbudet mot att förhandla i de situationer som anges i paragraf 16 a), kan inte i något fall revideras.

Särskilda bestämmelser

Första:

Nationalförsamlingens ledamöter i nionde mandatperioden behåller sina mandat tills dessa löper ut.

Andra:

Mandatperioden för Kommunförsamlingarnas ledamöter förlängs till fem år från den dag då de påbörjade sina mandat.

Övergångsbestämmelser

Första:

Inom sex månader efter att denna Grundlag träder i kraft ska Nationalförsamlingen godkänna en ny vallag, vilken reglerar valet av Nationalförsamlingens ledamöter, Nationalförsamlingens ordförande, vice ordförande och sekreterare, Statsrådet, Republikens President och Vicepresident, Nationella Valmyndighetens medlemmar, provinsernas guvernörer och viceguvernörer, Kommunförsamlingarnas ledamöter, Kommunförsamlingarnas ordföranden och viceordföranden.

Andra:

Inom tre månader efter att vallagen godkänts ska Nationalförsamlingen bland sina ledamöter välja sin ordförande, vice ordförande och sekreterare, övriga medlemmar av Statsrådet, samt Republikens President och Vicepresident.

Tredje:

Inom tre månader efter valet till Republikens President, ska denne till Nationalförsamlingen föreslå utnämningar av en Premiärminister, Vicepremiärministrar samt sekreterare och övriga medlemmar i Ministerrådet.

Fjärde:

Folkmaktens Provinsförsamlingar ska bibehålla sina funktioner tills dess att guvernörerna, viceguvernörerna och provinsråden tillträder.

Femte:

Inom tre månader efter valet till Republikens President, ska denne till respektive kommunförsamlingar föreslå val av guvernörer och viceguvernörer.

Sjätte:

Kommunförsamlingarna ska inom tre månader efter valet av provinsernas guvernörer och viceguvernörer utnämna de som ska tjäna som kommundirektörer.

Sjunde:

Nationalförsamlingen ska inom ett år från att denna Grundlag träder i kraft godkänna sitt eget och Statsrådets regelverk.

Åttonde:

Ministerrådet ska inom två år från att denna Grundlag träder i kraft presentera ett förslag till Nationalförsamlingen om ett nytt regelverk för Ministerrådet och provinsernas regeringar.

Nionde:

Nationalförsamlingen ska inom två år från att denna Grundlag träder i kraft godkänna regelverket för Kommunförsamlingarna och Kommunförvaltningarna.

Tionde:

Högsta Folkdomstolens Styrande Råd ska inom arton månader från att denna Grundlag träder i kraft presentera ett förslag till Nationalförsamlingen om en ny lag för Folkdomstolarna, an-

passad efter de förändringar som denna Grundlag infört, förslag till förändringar i Lagen om straffrättsligt förfarande, samt förslag till förändringar i Lagen om civilt, administrativt, arbetsrättsligt och ekonomiskt förfarande.

Elfte:

Med utgångspunkt från resultaten från rådslagen om denna Grundlag ska Nationalförsamlingen inom två år från att denna Grundlag träder i kraft inleda en process av rådslag och folkomröstning angående Familjelagen, där frågan om olika sätt att ingå äktenskap ska ingå.

Tolfte:

Nationalförsamlingen ska inom arton månader från att denna Grundlag träder i kraft godkänna de förändringar i lagstiftningen som krävs för att verkställa paragraf 99 i denna Grundlag, om medborgarnas möjlighet att medelst rättslig prövning kräva sina rättigheter.

Trettonde:

Nationalförsamlingen ska inom ett år från att denna Grundlag träder i kraft godkänna en tidplan för att utarbeta de lagar som krävs för att fullfölja de direktiv som fastställts i denna Grundlag.

Slutgiltiga bestämmelser

Första:

Republiken Kubas Grundlag av den 24 februari 1976 upphävs tillsammans med de förändringar som gjordes genom reformerna 1978, 1992 och 2002.

Andra:

Denna Grundlag träder i kraft när den publicerats i Republikens Officiella Tidskrift.

Översättning av vissa termer och begrepp

Följande uppställning visar hur vissa benämningar på institutioner etc. har översatts från spanska till svenska. Så långt möjligt har en direkt översättning valts.

Folkmakt	Poder Popular
Folkmaktens Nationalförsamling	Asamblea Nacional del Poder Popular
Folkmaktens Kommunförsamlingar	Asambleas Municipales del Poder Popular
Kommundelsnämnd	Consejo Popular
Statsrådet	Consejo de Estado
Ministerrådet	Consejo de Ministros
Premiärministern	Primer Ministro
Ministerrådets verkställande utskott	Comité Ejecutivo
Högsta Folkdomstolen	Tribunal Supremo Popular
Högsta Folkdomstolens Styrande Råd	Consejo de Gobierno del Tribunal Supremo Popular
Domarna och lekmannadomarna i Högsta Folkdomstolen	Magistrados y jueces legos del Tribunal Supremo Popular
Åklagarmyndigheten	Fiscalía General
Statsåklagare	Fiscal General de la República
Vice Statsåklagare	Vicefiscales Generales
Statsrevisionen	Contraloría General
Statsrevisor	Contralor General
Nationella Valmyndigheten	Consejo Electoral Nacional
Revolutionära Väpnade Styrkorna	Fuerzas Armadas Revolucionarias (FAR)
Nationella Försvarsrådet	Consejo de Defensa Nacional
Republikens Officiella Tidskrift	Gaceta Oficial de la República
Guvernören	Gobernador Provincial
Folkmaktens Provinsregering	Gobierno Provincial del Poder Popular
Provinsrådet	Consejo Provincial
Kommunförvaltningen	Consejo de la Administración Municipal
Kommundirektören	Intendente Municipal
Kubas Arbetares Centralorganisation	Central de Trabajadores de Cuba (CTC)

Kronologi

1500-talet	Kuba koloniseras av Spanien, som exploaterar den ursprungsbefolkningen så hårt att den helt utplånas. Slavarbetskraft importeras från Afrika.
1800-talet	Vid mitten av 1800-talet består Kubas befolkning till mer än hälften av slavar eller slavättlingar med ursprung i Afrika. De spanska kolonialherrarna berikar sig på kubanskt slavarbete. Slavarna revolterar mot förtrycket, men alla uppror slås ner grymt. Missnöje med spanska lagar och skatter gror också bland en växande kubansk medelklass av spanskättlingar.
1868, 10 okt	Upproriska kubaner startar Kubas första frihetskrig mot Spanien och ger ut frihetsmanifestet *El Grito de Yara*.
1869, 16 april	Kubas första grundlag antas på frihetskämparnas kongress i Guáimaro i provinsen Camagüey.
1892	Kubas nationalhjälte José Martí bildar Kubas Revolutionära Parti.
1895	Kubas andra frihetskrig mot Spanien startar. Samma år stupar José Martí i striderna.
1898	Kuba segrar i frigörelsekampen mot Spanien, men från krigets slutskede fram till 1902 ockuperas Kuba av USA.
1901	Ockupationsmakten USA inrättar ”Republiken Kubas grundlag”. Ett tillägg till lagen (”Platt-

tillägget”) ger USA rätt att intervenera militärt på Kuba närhelst det ser sina intressen hotade. Så sker också 1906, 1912 och 1917. Fram till 1959 är Kuba ett lydrike till USA som har den verkliga makten och starka ekonomiska intressen i landet.

1930-talet	En stark folklig rörelse växer för verklig kubansk självständighet. Kampen leder till att Plattillägget avskaffas 1934.
1939	Som resultat av folkliga påtryckningar hålls val till en konstituerande församling för att skriva och besluta om en grundlag.
1940, juni	1940 års grundlag beslutas. Lagen var progressiv för sin tid, och bl.a. förbjöds ras- och könsdiskriminering. Lagen utlovade lika lön för lika arbete och en månads semester varje år. En jordreform skulle genomföras för att ge jord till fattiga lantarbetare. Grundlagen följdes dock aldrig upp med den kompletterande lagstiftning som behövdes för att genomföra sådana förändringar i Kuba. All sådan utveckling motarbetades av de rika som hade makten på Kuba med stöd från USA.
1952, 10 mars	Generalen Fulgencio Batista gör statskupp stödd av USA och åsidosätter 1940 års grundlag.
1953, 26 juli	Kubas frihetskämpar med Fidel Castro i spetsen attackerar diktaturen och Moncada-kasernen i Santiago de Cuba. Attacken misslyckas och frihetskämparna fängslas eller mördas. Bland de fängslade är Fidel Castro. I fängelset skriver han sitt försvarstal som också blir en programförklaring för Kubas framtid: *Historien skall frikänna mig.*
1959, 1 jan	Revolutionen segrar efter en landsomfattande kamp.

1959, juni	En provisorisk revolutionär regering bildas och antar *Ley Fundamental* en grundläggande lag som återknyter till delar av 1940 års grundlag; jämställdhet mellan kvinnor och män, förbud mot rasdiskriminering och jordreform. Därtill kom den nya regeringens nationalisering av utländska egendomar. 60-talets Kuba karaktäriseras av kamp mot kontrarevolutionära krafter understödda av USA, liksom utbyggnaden av skolor och hälsovård för att fullfölja programmet från *Historien skall frikänna mig.*
1960, 2 sept	Första Havanna-deklarationen fördömer USA:s imperialistiska agerande i Latinamerika.
1961, 14-15 apr	En skvadron B-26 bombplan från USA, övermålade med kubanska beteckningar, bombar flygplatser i Kuba.
1961, 16 apr	Fidel Castro, som inser att en invasion är nära förestående, talar för att mobilisera till motstånd. Detta är första gången som Fidel nämner den kubanska revolutionens socialistiska karaktär.
1961, 1 maj	I sitt Första Maj-tal – strax efter segern vid Playa Girón (Grisbukten), där USA:s imperialistiska invasionsförsök led nederlag – förkarar Fidel Castro återigen att den kubanska revolutionen är socialistisk, och att Kuba måste ha en socialistisk grundlag.
1962, 4 febr	Andra Havanna-deklarationen uppmanar till enhet mellan alla anti-imperialistiska krafter i Latinamerika.
1970	Arbetet med att skapa Kubas Folkmakt inleds.
1974, juni	Provval till Folkmakten genomförs i Matanzas.

1974, okt	En grundlagskommission utses.
1975, april	Kommissionens förslag till grundlag sprids över hela Kuba, och ett stort rådslag om förslaget startar, där över 6 miljoner kubaner deltar. Många ändringar genomförs i förslaget.
1976, febr	Folkomröstning om grundlagsförslaget med 98 procent valdeltagande. 97,7 procent röstar ja. Alla över 16 år har rösträtt.
1976, juli	Beslut om ny decentraliserad administrativ geografisk indelning av Kuba i 14 provinser och 169 kommuner. Tidigare hade Kuba sex provinser.
1976, juli	Beslut om ny vallag med personval till Folkmaktens Kommunförsamlingar i fria, hemliga val, där rösträttsåldern är 16 år.
1976, okt	De första personvalen till Folkmakten i landets kommuner äger rum. De valda väljer i sin tur ledamöterna i Nationalförsamlingen och provinsförsamlingarna.
1978, juni	Nationalförsamlingen beslutar om en ändring i Grundlagen, som innebär att namnet på den stora ön väster om Kuba-ön ändras från *Isla de Pinos* till *Isla de la Juventud* (Ungdomsön).
1992, juli	Beslut i Nationalförsamlingen om ändringar i Grundlagen, bl.a.:
	• Valen till Nationalförsamlingen görs genom direkta personval, där folkrörelserna engagerar sig i att ta fram kandidater.
	• Kommundelsnämnder införs.

• Utländska investeringar som främjar Kubas utveckling och inte är i strid med landets socialistiska grundvalar möjliggörs.

• Jämställdheten mellan könen förstärks.

• Religionsfriheten förstärks och det slås fast att Staten är neutral i trosfrågor.

• Krav på miljö och hållbar utveckling införs.

2002, juni	Som svar på ökade hot från George W. Bushs administration i USA införs tillägg i Grundlagen efter en folkomröstning. I 2019 års Grundlag återfinns detta tillägg i paragraf 4: *Det socialistiska system som fastställs i denna Grundlag är oåterkalleligt.*
2006, 31 juli	Vicepresident Raúl Castro tar över som tillförordnad president vid Fidel Castros sjukdom.
2008, 24 febr	Raúl Castro väljs till Kubas president.
2010, nov	Kubas kommunistiska parti och Kubas folkrörelser kallar till ett landsomfattande rådslag om nya ekonomiska och sociala riktlinjer.
2011, jan	Kubas geografiska indelning ändras till indelning i 16 provinser, inklusive Ungdomsön, som är en s.k. specialkommun. Nya provinser är Artemisa och Mayabeque.
2012	Kubas Nationalförsamling antar de sedan 2010 diskuterade nya ekonomiska och sociala riktlinjerna.
2013, 13 maj	Kubas Nationalförsamling utnämner en arbetsgrupp, ledd av Raúl Castro, för att ta fram ett utkast till ny grundlag.

2018, 11 mars	Val till Nationalförsamlingens 605 platser. Valdeltagande: 86 procent. Giltiga röster: 94 procent. Val till Nationalförsamlingen har hållits i princip vart 5:e år sedan 1976. Detta var nionde gången.
2018, 19 april	Vicepresident Miguel Díaz-Canel väljs till Kubas president.
2018, 2 juni	Kubas Nationalförsamling tillsätter en grundlagskommission som bearbetar arbetsgruppens utkast till ny grundlag. I kommissionen ingår representanter från Kubas folkrörelser.
2018, juli	Grundlagskommissionens förslag till ny grundlag debatteras offentligt i Kubas Nationalförsamling.
2018, aug	Nationalförsamlingen sänder ut grundlagsförslaget på stort folkligt rådslag över hela Kuba. Rådslaget pågår till mitten av november och många förslag till förändringar förs fram.
2019, 24 febr	Folkomröstning hålls om den nya Grundlagen med 84,4 procents valdeltagande. 87 procent röstar ja till förslaget.
2019, april	Kubas nya Grundlag träder i kraft.
2019, 21 dec	Manuel Marrero Cruz väljs till Kubas premiärminister.

Kubas grundlag i det historiska perspektivet

När Kubas Grundlag av år 2019 antogs av Nationalförsamlingen var det ett led i en lång rad händelser i det kubanska folkets historia som sträcker sig tillbaka till 1800-talet.

Kuba var en spansk koloni. Uppror blossade tidvis upp mot kolonialmakten, men de slogs ned grymt. Kubanerna, varav många var slavar eller slavättlingar från Afrika, förklarade krig mot Spanien den 10 oktober 1868 och gav ut frihetsmanifestet *El Grito de Yara*. Det var Kubas första självständighetsförklaring.

Den 16 april 1869 höll frihetskämparna – mambiserna – sin första kongress i Guáimaro i provinsen Camagüey. Kongressen, som är känd som mambisernas lagstiftande församling, antog Kubas första grundlag. ”Mambiser” var ursprungligen spanjorernas nedsättande term för frihetskämparna, men kubanerna antog den stolt som sin egen.

Under tiden fram till 1800-talets slut antog mambiserna tillägg till sin grundlag vid tre tillfällen: 1878 i Baraguá, 1895 i Jimaguayú och 1897 i Yaya. Grundlagen omformades efter omständigheterna och utökades för varje tillägg, men dess kärna var hela tiden att se den revolutionära kampen som den enda vägen för Kuba att nå fullständig självständighet som suverän och oberoende republik. Fred kunde bara uppnås om Kuba var självständigt.

Ockupationsmaktens grundlag

När mambiserna stod inför att vinna kampen mot Spanien i befrielsekriget 1898 intervenerade USA, ockuperade Kuba och förkla-

I staden Guáimaro den 16 april 1869 höll Kubas frihetskämpar sin första kongress.

rade sig som vinnare i kriget. 1902 tvingade USA Kuba att anta en grundlag. På papperet skulle Kuba vara en självständig stat, men det s.k. *Plattillägget* till grundlagen gav USA rätt att ingripa militärt varje gång USA "kände sina intressen hotade". Så skedde också 1906, 1912 och 1917. Som ett ytterligare tecken på Kubas maktlöshet behöll USA ett ockuperat område vid Guantánamoviken i sydöstra Kuba för att etablera en flottbas på kubanskt territorium.

Fram till 1959 var Kuba ett lydrike till USA som hade den verkliga makten i landet och starka ekonomiska intressen. Kuba var ingen självständig stat, utan en skenrepublik.

Men under 1930-talet stärktes Kubas folkliga rörelse för verklig nationell självständighet. Den folkliga kampen ledde till att Plattillägget avskaffades 1934. Folkliga påtryckningar banade väg för

val till en konstituerande församling för att skriva och besluta om en ny grundlag.

Grundlagen 1940

I juni 1940 beslöt Kuba om en ny grundlag. Lagen var progressiv för sin tid. Bland annat förbjöds ras- och könsdiskriminering. Lika lön utlovades för lika arbete och en månads semester varje år. En jordreform skulle genomföras för att ge jord till fattiga lantarbetare. Grundlagen följdes dock aldrig upp med den kompletterande lagstiftning som behövdes för att genomföra sådana förändringar i Kuba. All sådan utveckling motarbetades av de rika som hade makten på Kuba med stöd från USA.

Batistas statskupp 1952

Den 10 mars 1952 tog general Fulgencio Batista makten i Kuba genom en statskupp. Genom kuppen åsidosattes grundlagen av år 1940. Den unge juristen Fidel Castro och många andra kubaner som ville ha demokrati och rättvisa protesterade mot kuppen som satte grundlagen ur spel. Protesterna var fredliga demonstrationer, petitioner till Högsta Domstolen och aktioner bland befolkningen för att blottlägga de styrandes korruption och maktmissbruk på alla nivåer i samhället. Protesterna bemöttes med våld, och de styrande hölls under armarna av USA som hade allt att vinna på status quo. Väpnad kamp blev nödvändig.

Moncadaattacken 1953

Den första väpnade attacken genomfördes mot Moncadakasernen i Santiago de Cuba den 26 juli 1953. Attacken misslyckades, och frihetskämparna fängslades eller mördades. Fidel Castro var bland de fängslade. I fängelset skrev han sitt försvarstal, som också blev programförklaringen för Kubas framtid: *Historien skall frikänna mig.*

Seger för Revolutionen

Revolutionärerna segrade den första januari 1959 och Batista flydde landet. En provisorisk revolutionär regering bildades som antog

Ley Fundamental, en grundläggande lag som återknöt till delar av 1940 års grundlag. Regeringen genomförde jordreformer och nationaliseringar av utländska egendomar. Utbyggnad av skolor och hälsovård startade. Under en kort period tog den revolutionära regeringen beslut om ett hundratal nya dekretlagar som behövdes för att fullfölja programmet från *Historien skall frikänna mig*.

Fidel: Kuba måste ha en socialistisk grundlag!

Den 16 april 1961 höll Fidel Castro ett tal där han för första gången förklarade den kubanska revolutionens socialistiska karaktär. I sitt första majtal en vecka senare sa han: "Kuba måste ha en socialistisk grundlag" och han upprepade igen att Kubas revolution är socialistisk. Varför sa han detta just i april 1961? Dagarna innan den 16:e hade USA:s bombflyg attackerat Kubas flygplatser. "För att vi ska kunna försvara vår revolution måste den vara socialistisk", sa Fidel i sitt tal den 16 april. Nästa dag började USA sitt invasionsförsök i Grisbukten. Kuba kunde försvara sig och invasionen slogs tillbaka.

Grundlagen 1976

På 1970-talet startade Kuba sitt arbete med att skapa institutioner för *Folkmakten* och dra upp riktlinjerna för en ny socialistisk grundlag. 1975 diskuterades ett förslag över hela Kuba, och i februari 1976 genomfördes en folkomröstning som godkände grundlagsförslaget med stor majoritet. I oktober 1976 genomfördes de första personvalen i Kuba.

1992 genomfördes vissa ändringar i Grundlagen. Religionsfriheten förstärktes, och det slogs fast att staten är neutral i trosfrågor. Lagen möjliggjorde sådana utländska investeringar som inte strider mot landets socialistiska grundvalar. Krav på miljö och hållbar utveckling infördes.

2002 infördes ett tillägg till Grundlagen efter en folkomröstning som ett svar på ökade hot från USA:s regering. I 2019 års grundlag återfinns detta tillägg i paragraf 4: *Det socialistiska system som fastställs i denna Grundlag är oåterkalleligt.*

Grundlagen 2019

År 2010 startade arbetet som så småningom skulle leda fram till Kubas grundlag av år 2019. På initiativ av Kubas Kommunistiska Parti togs förslag till detaljerade ekonomiska och sociala riktlinjer fram för bred folklig diskussion. 2018 startade de folkliga diskussionerna kring det nya grundlagsförslaget. Efter en folkomröstning i februari 2019 antogs grundlagsförslaget i april av Kubas Nationalförsamling.

Louise Österlin

NÅGRA KUBANSKA HEMSIDOR

www.granma.cu Granma International har nyheter om Kuba på spanska och engelska med flera språk

www.parlamentocubano.gob.cu Nationalförsamlingen

www.presidencia.gob.cu Regeringen

www.gacetaoficial.gob.cu Republikens Officiella Tidskrift med Kubas lagar

www.eleccionesencuba.cu Nationella Valmyndigheten

www.onei.gob.cu Nationella Kontoret för statistik och information